

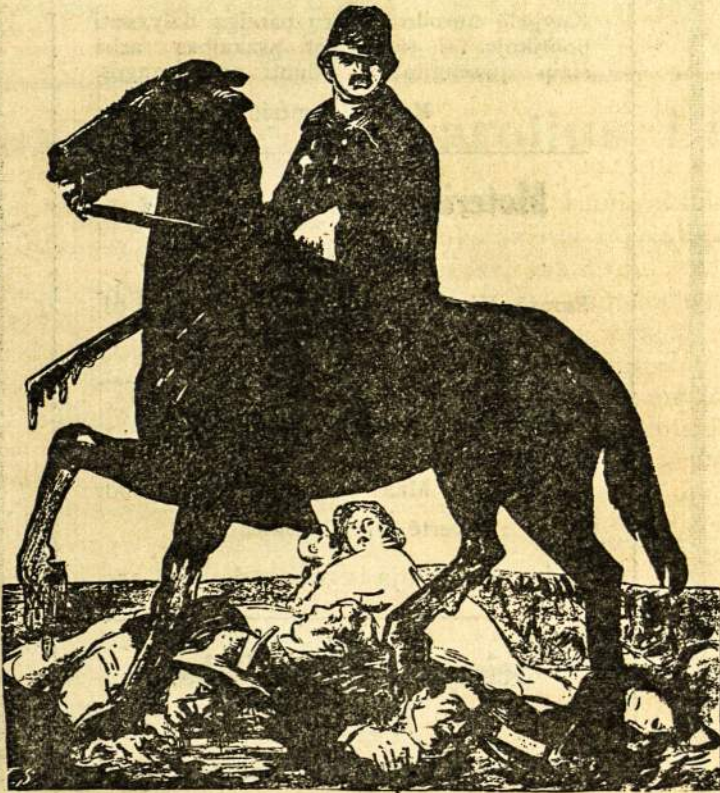
METAI III.

VASARIS-FEBRUARY

No. 2.

MOTERU BALSAS

(THE WOMEN'S VOICE)

SKAITYKIT IR PLATINKIT L.M.P.S.
IŠLEISTAS KNYGAS!

Moteris Turėtų Užsiimti Savais Reikalais

Parašė Edward J. Ward. Iš anglų kalbos
vertė Amerikos Lietuvaitė

Knygelė nurodo moterų pareigą dalyvauti
politikoje. Ji tinka per prakalbas arba
šiaip parengimuose duoti prie įžangos.

Kaina 3 centai.

Moteris ir Jos Ekonominis Padėjimas

Parašė Klara Zetkin. Puslapių turi 61.

Kaina su prisiuntimu 20c.

KUDIKIŲ PRIEŽIURA

Parašė Mrs. Max West. Iš anglų kalbos
vertė Ona Vidikienė.

Dabar kainuoja 25c; apdaryta 35c.

Šeimyna Seniau, Dabar it Ateityj

PARAŠĖ V. KAPSUKAS.

ISTORIŠKAS APRAŠYMAS
ŠEIMYNOS IŠSIVYSTYMO.

Kaina 15c.

MOTERŲ BALSAI

PIRMAS LIETUVIŲ DARBININKIŲ MĖNESINIS ŽURNALAS.

Lietuvių Moterų Progresyvio Susivienijimo Organas.

The Women's Voice—Lithuanian Monthly Journal. Published by the Lithuanian Women's Progressive Alliance of America. Editor Miss. J. Benes. Manager Miss J. Benes. Subscription: \$1.00 a year; 6 months 55c; single copy 10c. Address: Moterų Balsas 219 N. 58th St., Philadelphia, Pa.

Entered as second-class matter October 5, 1916 at the Post Office at Phila., Pa. under the Act of March 3, 1879

Metai III.

Vasaris (February), 1919

No. 2

Rožė Luxemburg ir Karolius Liebknecht

True translation filed with the Postmaster of Philadelphia, Pa., on February 7, 1919, as required by the Act of October 6, 1917.

Diena 15 sausio niekuomet neišdils iš atminties susipratusių pasaulio darbininkų ir darbininkių. Tą dieną gaujos vokiečių kontrrevoliucionierių nužudė Berlyne vadus revoliucinių Vokietijos darbininkų, Rožę Luxemburg ir Karolių Liebknechtą.

Per dvi beveik savaiti Berlyne ir visoje Vokietijoje ėjo ginkluota kova tarpe darbininkų partijos "Spartako" ir jos pasekėjų su dabartine patriotiškų "socialistų" valdžia, kuri susideda iš tokių socialistų, ką per visą karės laiką rėmė Vokietijos imperialistai. Eberto-Scheidemanno valdžia sugabeno į Berlyną minias kareivių, tarpe kurių buvo didžiama liuosnorių buržujų. Su tų kareivių pagelba, su pagelba senos policijos, su pagelba visos buržuazijos socialpatriotų valdžiai pasisekė nuslopinti šiuom tarpu "Spartako" sukilimą. Įsiutusi reakcija visų pirmaisia užsimojo savo kruvina ranka ant "Spartako" vadų. Nužudydama Liebknechtą ir Rožę Luxemburg, ji tarėsi nukirsianti galvą revoliucijos dievaitei.

Sukimšusi į kalėjimus ir išžudžiusi šimtus ir tukstančius spartakiečių, ji tarėsi nuraminsianti sukilimą.

Bet ji apsigaus savo išrokavimuose. Gyvenimas jau nekartą parodė, kad žudymais ir kankinimais revoliucionierių niekuomet negalima užmušti idėjos. Vieton žuvusių kovotojų stoja į eiles minios naujų kovotojų. Taip yra ir Vokietijoje.

* * *

Rožė Luxemburg gimė Varšavoj 1871 metais (lygiai tais pačiais metais, ką ir Karolius Liebknecht'as) lenkiškų žydų šeimoje. Dar palyginamai jaunose dienose ji prisidėjo prie lenkų revoliucionierių partijos "Proletariatas" ir pradėjo dirbti ant socialistinės dirvos. Nuo laiko prisidėjimo prie "Proletariato", ligi pat paskutinės valandos savo gyvenimo, tai yra per tris dešimtis metų, Rožė Luxemburg išbuvo ant sargybos rev. proletariato reikalų. Del carizmo persekiojimų 1891 m. ji bėga užsienin, išpradžių Paryžiun, paskui Šveicarijon ir Vokietijon. Tenai ji uoliai dalyvauja lenkų darbininkų spaudoj ir specialiai studi-

juoja Lenkijos klausimą. „Raudonoji Rožė“ (taip ją paprastai vadindavo) buvo beveik pirmutinė iš lenkų socialistų, kuri suprato milžinišką svarbą Rusijos revoliucinio judėjimo. Mat, pabaigoj pereito amžiaus netik Lenkijos, o veik ir visos Europos socialistai žiūrėjo į Rusiją, kaip į baisesiai atsilikusią ir reakcijos apvaldytą šalį, kame revoliucionieriai mažai beturėjo vilties laimėti. Užtat į Lenkiją tuomet žiūrėta, kaip į revoliucijos idėjos palaikytoją. Rožė Luxemburg dar anais laikais pradėjo skelbti, kad Rusijos ir Lenkijos buržuazija turi bendrų reikalų, kad Lenkijos buržuazija jau nesvajoja apie revoliucijas, kad ji susitaikė su carizmu. Gi Rusijoje, savo kalėna, smarkiai auga gaminimo spėkos, o augant jom, auga ir proletariatas, kuris vėliau ar anksčiau stos ant revoliucijos kelio. Gyvenimas pilniausia patvirtino visišką teisingumą šitos pažiūros. Nors „Raudonajai Rožei“ begalo daug prisiėjo nukentėti nuo patriotiškų Lenkijos socialistų, kurie prikaišiojo jai net išdavystę Lenkijos „laisvės“ reikalų, bet ji dručiai laikėsi savo užimtos pozicijos.

Rožė Luxemburg buvo tarptautinė socialistė tikriausioje to žodžio prasmėje. Ji visuomet vedė kovą su taip vadinamais oportunistais, tai yra, su tais socialistais, kurie dar pabaigoje pereito amžiaus (vadinausi, kur tai kas prieš karę). Jau buvo atsakę nuo revoliucinės kovos ir skelbė, jog socializmas, pats per save, ramiu būdu įjaušs į buržuazinę visuomenę. Prieš oportunistus (iš kurių karės laiku išaugo socialpatriotizmo šunvotė) ji parašė labai puikią knygelę „Socialė reforma ar revoliucija“. Ji stoja už revoliuciją, bet revoliuciją ji ne iš nykščio išlaužia, o iš gilaus supratimo esančių ekonominių santykių ir klesų kovos. Ji sako, kad klesų kova tarpe darbninkų ir buržuazijos ne menkėja, bet eina vis stipryn ir stipryn. Be abejonės, tai buvo teisinga pažvalga.

„Raudonoji Rožė“ veikia, galima sakyti trijose socialistų partijose—Vokietijos,

Rusijos ir Lenkijos. Vokietijoje ji tulą laiką dirba „Vorwaerts'o“ redakcijoje (kuomet dar tas laikraštis nebuvo socialpatriotų organu, paskui kairiųjų organe „Leipziger Volkszeitung“, ji uoliai veikia kairiųjų socialistų tarpe, kovoja su opportunistais ir yra tuo ryšiu, kuris jungia Vokietijos proletariatą su Rusijos revoliucija. 1905 m. mes matome ją veikiant Varšavoje, kur ji buvo areštuota, bet Vokietijos socialistams pasisekė ją paliuosuoti sudėjus 3,000 markių kaucijos ir ji sugrįžta Vokietijon. Daug ko patyrusi laike Rusijos revoliucijos 1905 metais, pamačiusi tikrą revoliucinę kovą, įgijusi patyrimo iš visuotinių streikų, kokie buvo Rusijoje pabaigoje 1905 m. Rožė Luxemburg žodžiu ir raštu mokina vokiečius darbininkus revoliucioniškai protaut, kad paskui pradėjus revoliucioniškai veikt. Ji stoja už vadinamą minių kovą. Veikdama tarpe lenkų, „Raudonoji Rožė“ pasidaro šulu Lenkijos socialdemokratijos, kuri 1907 metais galutinai susivienija su Rusijos socialdemokratų darbininkų partija ir eina išvien su bolševikais. Ji dalyvauja tarptautiniuose suvažiavimuose, atstovaudama Lenkijos socialdemokratiją. Tuose suvažiavimuose ji visuomet eina išvien su Leninu ir kitais revoliuciniais socialistais. Dešinieji socialistai ir net Augusto Bebelio „vidury“ gana smarkiai šnairuodavo į jos veikimą.

Karei kilus, ji stovi ant savo senos sargybos. Ji pamato milžinišką išdavystę netik Scheidemannų, bet ir Kautskių. 1915 m. sykiu su Liebknechtu ir Mehringu, ji išleisdžia tarptautinį žurnalą „Die Internationale“, vėliau papuola į kalėjimą, iš kurio ji išėjo prasidėjus revoliucijai. Ji yra viena iš organizatorių partijos „Spartako“, kuomet ta partija galutinai atsiskiria netik nuo dešiniųjų, bet ir nuo viduriečių. Įsikurus pereitų metų pabaigoje „Spartako“ organui „Raudonajai Vėliavai“, R. Luxemburg įeina jo redakcijos štaban. Laike sukilimo, ji eina pirmose eilėse. Jeigu „Spartakas“ būtų laimėjęs, „Raudonoji Rožė“ bu-

tų buvus karės ministeriu komunistų valdžioje. Bet ji nesusilaukė tos dienos. Ją užmuša Scheidemannų sukurstyta, apjaukinta, įsiutusi minia.

Bet atmintis apie ją amžinai gyvens didžioj širdyj proletariato. Jos darbuose ir jos revoliuciniam pasiryžime semsis sau mokslo ir įkvėpimo naujos kovotojų kartos.

* * *

Karolius Liebknechtas buvo sunus gar-

Liebknechtas nebuvo teoretiku; Juo nebuvo ir jo tėvas, bet jisai buvo puikus agitatorius, prelegentas ir kalbėtojas. Energijos jam niekuomet netruko. Del visuomenės darbo labai tankiai užmiršdavo savo asmens reikalus. Jo pobudyje nebuvo nei krislelio pasididžiavimo, pasiputimo, biurokратиškumo. Ant savo principų sargybos stovėdavo visuomet ištikimai. Kailio mai-

Rozė Luxemburg

Dr. Karolius Liebknecht

saus Vokietijos revoliucionieriaus Wilhelmo Liebknechto, kuris dalyvavo dar 1848 metų revoliucijoj. Jis gimė tais metais, kada jo tėvas buvo kalėjime už pasipriešinimą Prusų valdžiai laike karės su francuzais. Pabaigęs advokato mokslus, Karolius Liebknechtas pradeda veikliai dalyvauti darbininkų judėjime ir visuomet jis eina kariųjų pusėje.

nyti jam niekuomet neprisiėjo. Kuomet 21 d. lapkričio 1914 metais jisai pats vienas Vokietijos parlamente balsavo prieš kreditus valdžiai, kuomet jo vardas plačiai pasklido po visą pasaulį, tai kaizeriniai socialistai ir "auksinio" vidurio politikieriai pradėjo šaipytis iš jo ir skelbti, buk jisai trokštąs tuščios garbės ir pigaus populiarumo, buk jisai neturįs jausmo atsakomy-

bės prieš socialdemokratiją, esąs paviršutinis žmogus. Tos rūšies "kritika" nepajiegė įžeisti nei jo garbės, nei jo vardo, nei jo revoliucinio patvarumo ir nuoseklumo. Jisai likosi, kuo ir visuomet buvo,—revoliucionierium, trokštančiu nuversti buržuaziją ir įsteigti socialistinę tvarką. Ta aplinkybė, kad dalinai iš Liebknechto veikimo užaugo galinga, veikli, revoliucinė "Spartako" partija, su kuria eina milijonai žmonių, tik parodo, kad Liebknechtas permatė darbo minios reikalus, atatiko tikrąjį kelią, savo širdžia ir protu nujautė, kurlink bėga gyvenimo vaga. Tai rodo, kad jis nebuvo "sau-žmogus", koks ten individualistas, pigios garbės jieškotojas, bet giliai protaujantis veikėjas, kuris savo darbe vadavosi revoliucinio marksizmo principais.

Liebknachtui buvo aišku, kad kapitalizmas yra baisi proletariato ir visos žmonijos siurbėlė ir kad su ja tegalima tik kovos kalba, o ne susitarimas. Todėl jisai visuomet ėjo prieš tuos socialistus, kurie vienokioj ar kitokioj formoj skelbė reikalingumą bendradarbiauti su buržuaz. liberalais.

1906 metais Liebknachtas buvo teisiamas už "valstybės išdavimą". Jisai parašė knygėlę prieš militarizmą (tą knygėlę pereinamais metais išleido Liet. Soc. Sąjunga), kurioje nurodė, kad kariuomenė visur tarnauja viešpatuojančių klesų reikalams. Liebknachto byla sujudino visą Vokietiją. Teisme jisai elgėsi labai drąsiai, tarytum, jis buvo ne kaltinamuoju, bet kaltintoju. Už savo darbą jisai gavo 1½ metų kalėjimo.

Kad supratus Liebknachto veikimą ir mokėjus jį apvertinti, reikia suprasti tą dvasią, kuri viešpatavo vokiečių socialdemokratų judėjime nuo pradžios šio šimtmečio. Socialdemokratų partija buvo labai didelė. Laikė rinkimų jos kandidatai gaudavo milijonus balsų. Su partija ėjo išvien milijoninės unijos. Viso pasaulio socialistai žiūrėjo į Vokiečių socialdemokratiją su pasididžiavimu, kaip į mokytoją. Ta partija turėjo savo galingą spaudą. Bet vieno

dalyko toj partijoje nebuvo—ji neteko revoliucinės sielos. Ji, anot Engelso, užsiaugino sau raudonus skruostus, bet revoliucinis motoras jos smagenyse buvo pasigadinęs. Daugelis žmonių to visko nematė, bet Karolius Liebknachtas matė. Jam baisiai nepatiko, kad partija atsisako nuo minių kovos ir vis labiau ir labiau taikosi su buržuazine valstybe. Jam nepatiko ir ta neaiški pozicija, kurią partija buvo užėmusi visuotinio streiko klausimu. Jisai matė pavojų kovoti nenorinčiose unijose. Jisai matė, kad partija vis labiau ir labiau virsta balsavimo mašinerija, o į milžiniškiausias blogybės kapitalistinio surėdymo arba visai atydzios neatkreipia, arba žiuri į viską per perštus.

Kad Liebknachto abejonės ir kritika buvo teisinga, tą šiandien mes beveik visi matom. Liebknachtas, kiek galėdamas, dar prieš karę taisė dalykus. Jisai stengiasi jieškoti naujų veikimo būdų ir skiepyti miniom revoliucinį upą. Jisai veda uolią agitaciją tarpe jaunimo, steigia jaunųjų socialistų kuopas. Jisai bombarduoja valdžią iš reichstago ir landtago (Prūsų seimo) tribunų, jisai kelia aikštėn slaptas sutartis tarptautinio apsiginklavimų trusto, jisai uoliai seka, kas dedasi Rusijoje ir stengiasi sužadinti Vokiečiuose rusų revoliucinį upą. Karės laike jisai veikia dar smarkiau. Jis leidžia atsišaukimus su parašu "Spartakas", duoda vėjo valdžiai reichstage ir landtage, skiriasi nuo socialpatriotų ir, pagaliaus, 1 d. geg. 1916 m. sako viešą prakalbą Berlyne priešais kaizerio palocių. Už tai gauna keturis metus kalėjimo.

Apie Liebknachto veikimą išėjus iš kalėjimo mes čia nekalbėsime, nes iš atminties dar neišdilo nei jo žodžiai, nei jo darbai.

Didžio žmogaus neteko pasaulio proletariatas, o trečiasis Internacionalas neteko vieno savo vadų. Užtai juodidesni uždaviniai, juo didesnis darbas reikia atlikti tiems, kurie eina Rožės Luxemburg ir Karolius Liebknachto pėdomis. Mes turim dirbt patrigubinta energija. J. Jura.

Aukso Gadyne

Politikieriai ir kapitalistiškoji spauda nuolatos skambina, kad dabar tai "aukso gadyne". Darbininkai gauna milžiniškai didelės algas ir netik kad galėjo paskolų prisipirkti, bet taip pat galėjo ir daug del ateities susičėdyt. Gyvenimo reikmenims pakilus, pakilo ir darbininkų algos, bet tik ten, kur darbininkai buvo gerai organizuoti. Neorganizuotų darbininkų algos pasiliko tos pačios, kaip ir pirmiau. Sunkiausia gyvenimo našta pirmiausia atjaučia moters-darbininkės, kuomet pamato savo vaikučius badaujančius. Pirmiau, pradėjus maisto kainoms kilti, moters griebėsi įvairių kovos būdų, bet paskyrus valdžiai įvairias komisijas kontroliavimui maisto ir nustatymui jų kainų, kad "nedaleidus spekuliantams nulupt devynius kailius" nuo žmonių,—tai moterų kova apsisistojo. Dalinai ją sustabdė ir gyvenimo aplinkybės, bet maisto kainos, kaip ant pieno, mėsos ir kitų dalykų nesiliauja kilę. Moteris čionai turi suprast, kad įvairios komisijos ar tyrinėjimai be kovos nieko nepagelbės, o tik jas dar ant toliau palaiko nuo organizatyvio judėjimo.

Pastaruojų laiku jau stačiai likosi neįperkamas svarbiausias kudiškiams maistas—pienas. Seniau pieno kvorta buvo 8 centai, o dabar 17 ir kudiškiams prisieina stačiai badauti, o komisijos vis prižiuri kainas.

New Yorko didmiestyj, kur dalis žmonių visuomet vyne maudosi, ponija Mary C. Sullivai, išduodama savo raportą teisėjui McAdoo sako, kad moters yra priverstos savo mažučius, kuriems butinai yra reikalingas motinos maistas, atitraukt nuo kruties, nes pačios neturi už ką nusipirkt geresnio maisto, kuris motinoms butinai rei-

kalingas. Taipgi ji nurodė daug paveikslų, kaip pienui pabrangus kudiškiai badauja.

Ponia Becky Kirch, gyvenanti New Yorke turi septynius kudiškius. Jų senumas —1, 4, 5, 8, 10, 12 ir 13 metų. Jos vyras ją su kudiškiais pametęs ir ji viena, prigelbstint kudiškiams, turi visą šeimyną maitint. Ji perka ant dienos kudiškiams tik vieną kvortą pieno. Metai atgal ji pirkdavo tris kvortas, nes tada už palaidą pieną mokėdavo 7 centus, o dabar 14.

Ponia Joseph Sabatello, gyvenanti po num. 290 Fourth St., N. Y., turi aštuonis kudiškius. Jų amžius,—3, 5, 7, 9, 12, 13, 15 ir 16 metų. Jie turi tris mažus kambarius; randos moka \$10.00 į mėnesį. Jos vyras uždirbo \$10.00 į savaitę prie "eleveitės" kilnojimo. Tankiai buna be darbo. Ji vaikams perka tik vieną kvortą pieno. Seniau pirkdavo tris. Pati moteris serganti.

Ponia Richard Alvarez turi penkis kudiškius ir yra vėl neščia. Jos vyras uždirba \$2.50 į dieną. Tankiai buna be darbo.

Ponia Yetta Schiseell, gyvenanti po num. 143 Nortfolk St., turi aštuonis kudiškius senumo nuo dviejų iki šešiolikos metų. Ji perka kvortą pieno kasdien. Du kudiškiai sirgo "influenza" ir daktaras prisakė duot užtektinai pieno. Ponia Margaret Williams, gyvenanti 137 Greenwich St., N. Y., turi šešis kudiškius nuo vieno iki dešimties metų senumo. Randavoja tris tamsius kambarius už devynius dol. Jos vyras miręs. Ji dirba Singer name, ofisus valo. Algos gauna \$8.00 į savaitę. Dirba naktimis. Ji nevisada gali ir vieną kvortą pieno nusipirkt. Vienas kudiškis sirgo ir daktaras liepė duot jam užtenkamai pieno ir šviežių kiaušinių (kurie lėšuoja tik \$1.08 tuzinas).

Ponia Rocco Deprimo, gyvenanti po num. 1416 Cherry St., turi šešis kudiškius. Jos vyras batus lopo. Ji perka pieno už 5 iki 10c vertės kasdien. Vyras džiova serga.

Tokių paveikslų galima būtų surast labai daug. Kada motinos didžiausiame varge išaukli savo sunus, tikėdamosi savo žilą

galvą prie jų priglausti, kapitalistai su savo bernais moka jam įkalbėt lygybę ir vienybę kovai už "demokratiją", bet auklėjant tuos kudikius, kada nėra už ką nupirkt pieno lašas, kuomet tų ponų pačios su dukterim kasdien maudosi piene, tai apie lygybę visai nekalba, nes reikalingi jiems vergai.

Aukso gadynė tik tiems, kurie valdo dirbtuves, žemę ir gamtos turtus, vargas gi tiems, kurie parduoda tik savo fiziškas spēkas. Matant vienoj pusėj didžiausią perteklių, o antroj velkant nuolatinį skurdą, tas darbininkus tik ir veda prie to "baisaus" bolševizmo, nuo kurio mūsų kapitalistai visais budais stengiasi apsivalyt. Bet jų stengimasis veltui. Tuščias pilvas reikalauja maisto, kurį laiko pagrobęs samdytojas nuo darbo vergų. Todėl ir mes moters, kad apsaugojus savo kudikius nuo bado ir ankstybos mirties, žengkime kartu su jais (bolševikais) po viena vėliava prie galutinio išsilyosavimo.

K. P.

Dašinsky ir Liebknecht

True translation filed with the Postmaster of Philadelphia, Pa., on February 7, 1919, as required by the Act of October 6, 1917.

"Laisvė", rašydama apie Ignaco Dašinskio (Lenkijos "prezidento") nuopelnus, pasakė, kad jis yra artimas Liebknechto draugas. Kuomi remdamosi "Laisvė" sulygino Dašinskį su Liebknechtu, mes nežinome, bet koks ištikrųjų jisai yra Liebknechto draugas, tai bandykime spręsti iš šių faktų: Kuomet Liebknechtas pradžioje karės organizavo darbininkų minias Berlyne prieš karę ir kaizerį, vadinasi skelbė karę karei ir už tą garbingą ir karzygišką darbą pateko ilgiems metams kalėjiman, tai jau veik tuo pat laiku, Dašinskis su "progresyve" Lenkijos buržuazija ir su Pilsudskiu pryšakyj, organizavo Lenkijos legionus, už kaizerio (nesvarbu kurio—Austrijos ar Vokietijos kaizerio) "demokratiją", prieš Rusijos carizmą!

Amerikoje to jų "revoliucioniško" darbo didžiausiais rėmėjais buvo susispietę

ponai apie Chicagos "Dziennik Ludowy", už ką Socialistų Partija juos buvo priversta prašalinti iš savo tarpo. Vadinasi Soc. Partija Dašinskio rėmėjus prašalino iš partijos, o mūsų "Laisvė" berašydama apie jo nuopelnus sulygino jį net su Liebknechtu!

Dabar gi, kuomet draugas Liebknechtas veda proletarų minias prie galutinio tikslo,—prie panaikinimo klesų, prie socializmo; kuomet jisai atsiranda mirtinoj kovoj (deja, jau jis žuvo darbininkų liuosavimosi kovoj.—Red.), su socialpatriotais ir buržuazija, tai Dašinskiai su Pilsudskiais, pasinaudodami ta proga stengiasi kiek galėdami plėsti busiančos Lenkijos ribas. Jie stengiasi užimti net tokius kraštus, priguoliničius prie Vokietijos, kur šiandien gal gyvena vienas lenkas, tarpe dešimts vokiečių. Matomai su tikslu, idant išgelbėjus tų kraštų buržuaziją nuo proletarų diktatūros!

Gaila, kad "Laisvė", kuri sakosi ginanti kairiųjų, t. y. tarptautinių revoliucinių socialistų principus, vien taip gali informuoti savo skaitytojus!

Baigdamas šią pastabą, noriu štai dar ką pridurti: Draugai ir draugės darbininkai! Ne Dašinskiai ir Pilsudskiai yra Lenkijos darbininkų-proletarų reikalų reiškėjais. Jie yra toki patįs Lenkijos proletarų reikalų reiškėjais, kokiais yra Vokietijos Šeidemanai su Ebertais, Lietuvos Biržiškos su Kairiais, Amerikos Spargos su Russeliais. Tikrais Lenkijos proletarų reikalų reiškėjais yra Radek ir Pyszki, taipgi reikia paminėti Rožė Liuksemburg, kuri šiandien Vokietijoj kovoja (ji taip-pat žuvo kovoj.—Red.) kartu su Liebknechtu. Mums yra svarbu tas žinoti, nes anksčiau ar vėliau mes turėsime su jais stoti į atvirą kovą ir kova gali buti daug sunkesnė, negu su tikra, t. y., nemaskuotu veidu, buržuazija. Sakau sunkesnė, nes gyvenimas rodo, kad daugelyje vietų jiems, kaipo buržuazijos reikalų gynėjams, socializmo vardu pavyksta užnuodinti darbininkų protas, ko buržuazija viena nieku budu padaryti negalėtų.

Il-zis.

Visiems Prieinama Mokykla

Al. Margeris.

LEKCIJA II.

FYZIŠKOS IR CHEMIŠKOS SUBSTANCIJŲ YPATYBĖS.

Kiekvienas daiktas arba substancija turi savotiškas ypatybes. Tiktai pažvelgkime į daiktus, stovinčius priešais mus; kaip daug įvairių ypatybių kiekvienas iš jų turi! Vienas išrodo vienaip, kitas—kitaip, trečias—da kitaip. Vienas daiktas turi vieno ženklos, gi kitas—kitokius. Vienas daiktas turi tokį charakterį, kitas—kitokį. Štai ve, vienas daiktas tirpsta prie mažo karščio, kitas reikalauja labai didelio karščio. Vienas sušąla ir prie mažo šalčio, gi kitas nesušąla kad ir prie didžiausio šalčio. Vienas yra kietas, kitas minkštas. Vienas yra skystas, gi kitas—tirštas. Vienas rudija, kitas ne,

Šitokios substancijų ypatybės yra paskirstytos į dvi grupes, butent, fiziškąją ir chemiškąją.

Fiziškajai grupei priklauso tos ypatybės, kurios nepaliečia substancijų natūros. Paimkime degį. Fiziškos jo ypatybės yra šitos: be spalvos, be skonio, nematomas gazas; biskį sunkesnis už orą; tirpstas vandenyj. Chemiškios ypatybės yra šitos: labai veikus gazas, jungiasi su visais, išskiriant fliuorą ir bromą, elementais; pažymi skaitlingomis sąjungomis; degiui besijungiant su kitais elementais darosi šiluma, kartais ir šviesa.

Aplamai sakant, fiziškos substancijų ypatybės yra sekamos: spalva, kietumas, minkštumas, žibėjimas, permatomumas, svarumas, tirpumas (vandenyj ar kitokiame skystime), tirpimo laipsnis, virimo laipsnis ir kitos mažos vertės ypatybės.

Reikia paminėti ir taip vadinamą **fizišką substancijų stovį**, kaip antai: ar kunas turi kieto daikto pavidalą, ar skysto, ar gazo bei dujų. Žemė, pavyzdžiui, yra kietas kunas, vanduo—skystas, oras—dujos.

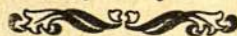
Chemiškajai grupei substancijų ypatybių priklauso tos ypatybės, kurios paliečia substancijų naturą ar prigimtį. Elemento veiklumas, tai yra pajiega susijungti su kitais elementais, yra jo chemiška ypatybė. Taipgi, degimas, išdavimas daugiaus ar mažiaus šilumos. Pavyzdį davėm šnekėdami apie degį.

Pirmoj lekcijoj “Medžiaga ir Energija”, įsibriovė kelios paklaidos, reikalaujancios pataisymo.

Pirma. Visuose numeriuose, išskiriant 108,290, vieton skirsnelio (kablelio) turi buti taškas. Su kableliu, mat, mes atskiriame šimtus nuo tukstančių (1,100), šimtus tukstančių nuo milionų (1,100,000) ir tt. Su tašku mes atskiriame dešimtinus trupinius, kaip antai: .1 (viena dešimtoji dalis) ir tt. Tokiame numeryj, kaip 1.429 (vienas ir keturi šimtai dvidešimts devynios tukstantinės dalys) jeigu padėtume ne tašką, bet skirsnelį, tai reikštų visai ką kitą, butent, tukstantį keturis šimtus ir dvidešimts devynius. Taigi, kur kalbama apie degio tirštumą, turi buti ne 1.429, bet 1.429.

Antra. Ažuot HCl, turi buti HCl ir vieton Mg(Cl)2 turi buti Mg(Cl)2.

Trečia. Sakinyje “Paimkime geležies gabalą, įkaitinkime ir įkiškime į karštą vandenį...”, turi buti “į šaltą”. Al. M.

ŠUNES ŠELPIA KUDIKIUS.

New Yorko ponai amerikoni rengia šunų parodą. Pelnas skiriamas Prancuzijos karės našlaičiams sušelpst.

Tai gadynė! Kada našlaičiai-kudikiai šąla ir badauja iš kapitalistų malonės, tai nupenėti, iškvėpinti šunes vien savo pasirodymu publikai uždirds keletą tukstančių dolerių ir sušelps tuos vargšus kudikius, kurių tėvus ir motinas išplėšė kapitalistų godumas. O darbininkai vis da tyli.

APŽVALGA

KATARINA BREŠKOVSKIENĖ AMERIKOJ.

Bolševikų "nužudytoji", "sušaudytoji" ir "palaidotoji" Breškovskienė, Rusijos sena revoliucionierė, sausio 18 d. atvyko į Ameriką. Kiek ašarų išlieta delei jos neva nužudymo, kiek tulžies išlieta ant bolševikų už jos sušaudymą ne vien kapitalistiškos spaudos, bet ir mūsų neva socialistiškų laikraščių,—"Naujienu" ir "Keleivio" špalto-se buvo verkiama krokodiliaus ašaromis delei bolševikų "terroro". Ir štai ta negyvėlė prisikėlė iš numirusių ir atvažiavo čia šmeižt ir niekint bolševikus, kaip daro visi kapitalistai ir jų bernai social-patriotai.

Breškovskienė, sako, atvykusi čia, kad sugraudint amerikų "geras širdis" ir paraginti juos, kad jie gelbėtų 4,000,000 Rusijos karės našlaičių nuo bolševizmo pavojaus. Ji sako, kad tuos našlaičius reikia apmokyti, pavalgydyti ir mokinti, idant jie neklausytų bolševikų, nes kitaip jie, girdi, liks bolševikais. Stebėtina Breškovskienės logika! Mokinti 4,000,000 karės našlaičių priešingoj bolševikams dvasioj, kada beveik visa Rusija, kurioj randasi 190 milijonų gyventojų, kurie, su mažais išėmimais, pritaria bolševikų arba kairiųjų socialistų taktikai ir yra ja pilnai patenkinti.

Kągi reiškia tie 4 milijonai našlaičių, jei ir pasisektų juos išauklėti priešingoj bolševikams dvasioj, prieš visą Rusiją, kurioj bolševikų spėkos yra taip drutos, kad nieko jiems negali padaryti viso pasaulio (neskaitant pačios Rusijos) kapitalistai ir jų rėmėjai social-patriotai? Nieko nereiškia. Veltui bus visos Breškovskienės pastangos.

Gaunama žinių, kad jau ir Breškovskienės vienminčiai eserai ir menševikai liuanasi kovoje su bolševikais ir pradeda prie jų dėtis ir dirbti sykiu darbininkų labui.

MOTERIS POLITIKOJ.

Anglijos moters, kurios per daugelį metų kovojo už lygias su vyrais teises, kurios rėmė valdžią karės laiku (išėmus susipratusias darbininkes), pagalias gavo balsavimo teises. Pastaruose parlamento rinkimuose, gruodžio mėn. 1918 m. jos pirmą sykį balsavo.

Rodos toks paprastas dalykas, kaip lygios su vyrais teisės, kad moteris būtų pripažinta pilnu žmogum (nes ikišiol jos buvo priskaitomos prie nesuaugusių, nepilnamočių ir kalinių, kurie neturi teisės balsuoti), o vienok kaip brangiai joms atsiėjo išgavimas tų teisių. Kiek darbo padėta, kiek prisikankinta po kalėjimus, kiek bado streikų kentėta... Karei užstojus, tos moters, kad parodžius, jog ir fiziškai jos gali su vyrais lenktyniuot, dirbo sunkiausiai ir bjauriausiai darbus, naikino savo sveikatą (nes vistiek moteris fiziškai silpnesnė už vyrą ir negali taip sunkiai dirbt), kentė badą ir šaltį, kad tik pertikrinus vyrus, kad moteris yra žmogum ir turi turėti lygias teises su vyrais. Na ir numesta joms tos teisės lyg alkanam šuniukui kaulas.

Jos pastatė savo kandidatės į įvairias valdiškas įstaigas ir nežiurint to, kad tos kandidatės buvo gal daug gabesnės už tuos vyrus kandidatus, bet nei viena jų nepatėjo. Nė viena moteris Anglijoje nepateko į jokią valdišką vietą, išėmus Airiją, kur viena moteris Sin Feinerių partijos likosi išrinkta.

Tai mat, kaip yra ten, kur kapitalistai tvarko šalį.

Vokietijoje, nors ne tikrai darbininkiška valdžia, bet darbininkai daro ant jos didelį spaudimą ir ji taikydamosi darbininkams, suteikė moterims lygias teises. Vokietijoje moters ikišiol labai mažai interesavosi politika. Didžiausiu jų rūpesčiu buvo namų

darbas, užtai jos yra atsižymėjusios, kaip geros šeimyninkės.

Gavusios balsavimo teises Vokietijos moters pirmą kartą dalyvavo Steigiamojo seimo atstovų rinkimuose. Iš viso į Steigiamąjį seimą išrinkta 34 moters-atstovės. Pagal partijas jos dalinasi sekamai: didžiųjų socializtų (dabartinės valdžios šalininkų) išrinkta 15; nepriklausomųjų socialistų 3; demokratų 5; klerikalų 7, ir konservatyvų partijos 4.

Jei Vokietijos darbininkai susipras ir paims visą valdžią į savo rankas, nėra abejonės, kad visos darbininkės moters veiks sykių su vyrais ir jų padėjimas žymiai pasigerins. Dabar jos daro tik pirmus žingsnius.

IŠ RUSŲ DARBININKIŲ VEIKIMO.

Kaip praneša Maskvos "Pravda", lapkričio mėnesį Maskvoje turėjo įvykti visos Rusijos moterų darbininkų suvažiavimas.

Apie patį suvažiavimą mes neturim žinių. Be abejonės, jisai įvyko ir, reikia tikėtis, turėjo pasisekimo. Tačiau pirm suvažiavimo, draugė Aleksandra Kollontaj sekamai kalbėjo apie jo užduotis Maskvos komunistų konferencijoj: "Mes turim išmokinti moteris veikliai dalyvauti valdžioje naujos komunistinės Rusijos. Mes stovime akyvaizdoje pavojingo fakto: vietos tarybose ir visuose visuomenės ir valstybės kolektyvuose moterų labai nedaug tesiranda. Tamsiosios spėkos panaudoja moterų atsilikimą agitacijai prieš mus, nes moteryje dar daug prietarų, dar jas sunkiai laiko suvaržę buržuazijos raisčiai. Musų partija (bolševikų-komunistų) turi dėti visas spėkas, kad įtraukus moteris į savo eiles. Dabar nepakanka užsiimt agitacija. Dabar atėjo budavojimo laikas. Suvažiavimo užduotis—sujungti moterų darbininkų likimą su darbininkų klesos judėjimu ir duoti jom nurodymų, kaip praktiškai imties darbo—budavojimo Rusijos naujais komunistiniais pamatais. Priešais mus visa eilė dar neišrištų užduočių—apsaugojimas motinišku-

mo ir kudikių, pagerinimo darbo sąlygų, klausimas apie prostituciją ir taip toliaus".

NAUJAS MOTERŲ LAIKRAŠTIS.

Lapkričio mėn., 1918 m. pradėjo eiti naujas moterų mėnesinis (16 pusl.) laikraštukas Worcester, Mass., pavadintas "Aušrine". Vardas jo gražus, bet pakraipa katalikiška. Reiškia senų prietarų palaikytojas. Labai gaila, kad "Aušrinė" užtekėjo ne darbininkų reikalus ginti, bet tarnauti jų išnaudotojams kapitalistams. Nuo tos "Aušrinės" darbininkams nė kiek nebus šilčiau, nė šviesiau, bet greičiau priešingai.

PRIEJO LIEPTO GALĄ.

"Naujienu" redaktorius P. Grigaitis, atsižymėjęs šmeizimu ir niekinimu Rusijos revoliucinio proletariato, vadovaujamo kairiųjų socialistų (bolševikų), prisivirė sau tiek košės savo taktika, kad nebegalėdamas jos suvalgyt, rezignavo iš "Naujienu" redakcijos neva studijuot savo profesiją.

Paskutiniuolu laiku sąjungiečiai ir jų simpatizatoriai pradėjo suprast "Naujienu" klaidingą taktiką ir nusigrįžo nuo jų, išnešdami visokias protesto rezoliucijas. Grigaitis, pamatęs, kad neteko darbininkų užsitikėjimo, kad liko generolas be armijos, rezignavo,—prilipo liepto galą.

Jo vietą užėmė A. Lalis. Matysime ar "Naujienos" pagalios ateis į tikrąjį kelią.

GALAS GIRTUOKLYSTEI.

Pagal Jungt. Valst. kongreso nutarimą uždrausta pardavimas ir pirkimas svaiginančių gėrimų nuo liepos 1 d., 1919. Dirbimas svaiginančių gėrimų sulaikyta seniau. Dabar buvo atskirų valstijų įstatymdavysčių balsavimas už pataisymą prie konstitucijos draudžiantį dirbti, pirkti ir parduoti svaiginančius gėrimus. Už tokį pataisymą prie konstitucijos išsireiškė 43 valstijos, t. y. daugiau negu du trečdaliu visų valstijų. Reiškia, pataisymas bus pridėtas prie konstitucijos ir įstatymas įeina į galę sausio 19, 1920. Tai yra geriausias įstatymas, kokį kada amerikoniai išleido.

REZOLIUCIJA DARBININKŲ SUVAŽIAVIMO KLAUSIMU.

LSS. VIII Raj. konferencija, laikyta 5 d. sausio, 1919, Chicago, Ill., pilnai užgria LSS. Pildomojo Komiteto, kairiųjų laikraščių redakcijų, bei L. M. P. S. viršininkų rezoliuciją Am. Liet. Darb. Tarybos suvažiavimo klausimu, priimtą LSS. Pild. Kom. posėdyj 2 d. gruodžio, 1918, Philadelphijoj, kuri skamba: Ikišiol mūsų užimtoji pozicija griežtai buvo priešinga tai pozicijai, kurią užėmė Amerikos Liet. Darb. Taryba ir jų proteguojami laikraščiai. Mes griežtai skyrėmės ir skiriamės ne tik taktikos klame, bet ir principų, todėl nėra jokios vilties ateityje prieiti prie bendro veikimo. Mes rėmėme ir remsime tik tą Lietuvos darbininkų judėjimą, kuriuo vadovaus kairieji socialistai ir griežtai kovosime prieš tokius ponus, kaip Kairiai, Biržiškos ir kompanija, kurie išvien veikė su klerikalų ir tautininkų atstovais ir kurių veikimui pritarė ir pritaria Am. Liet. Darbininkų Taryba ir jos neoficialis organas "Naujie nos". Todėl nematome reikalo dalyvauti tame suvažiavime, nes tai būtų darbininkų klaidinimas.

Kartu konferencija persergsti rajono kuopas ir narius, kad jie nesiduotų save vadzioti įvairiems Tarybos atstovams, o tvirtai laikytųsi LSS. ir jos vadovaujamų įstaigų nustatytos taktikos.

A. Janush, pirm. rez. komisijos,
K. G. Trainis, sekretorius.

Rezoliucija talkininkų intervencijos Rusijoje ir Jungtinių Valstijų politišku kalinių klausimu.

True translation filed with the Postmaster of Philadelphia, Pa., on February 7, 1919, as required by the Act of October 6, 1917.

Kadangi Jungtinių Valstijų ir jų talkininkų kariuomenė da iki šiol grudasi į Rusiją, nepaisant to, kad vakarų Europoj jau seniai mušiai pertraukti ir talkininkai pasiekė savo tikslų, už kuriuos skelbėsi kariaują;

Kadangi pertrauka mušių su centralė-

mis valstybėmis panaikino visokį pamatą namieje kankinimui kalėjimuose bei persekiojimui tų žmonių, kurie drąsiai išreiškė savo teisingus įsitikinimus link karės ir su juo surištų dalykų, ir

Kadangi mūsų valdzia ikišiol netik nebandė sulaikyti Jungtinių Valstijų kariuomenės grudinąsi Rusijon, tuomi apsilenkdama savo pačios seniai skelbiamo principo, kad "kiekviena tauta turi teisę spręsti apie savo likimą", bet kartu neatkreipė nė mažiausios domos į politikos kalinius ir teisiams už politinius prasizengimus namie;—

Todel LSS. VIII Rajono konferencija, laikyta sausio 5 d. 1919 m. Chicago, Ill., atstovaujanti virš 1000 organizuotų socialistų Chicagoj ir apielinkėje, griežtai smerkia tokį mūsų valdzios elgimąsi, kaipo neteisingą ir priešingą netik laisvės, bet ir paprastos demokratijos principams ir reikalauja, kad Jungtinių Valstijų kariuomenė būtų atšaukta tuojaus iš Rusijos ir kad tuojaus būtų paskelbta generalė amnistija visiems politikos kaliniams namie ir kartu kad būtų panaikintos visos užvestos, bet da nepasibaigusios politinės bylos.

Toliaus, lai bus nutarta kopijos šios rezoliucijos pasiųsti Jungtinių Valstijų prezidentui, senato pirmininkui ir spaudai.

A. Janush, pirm. rez. komisijos,
K. G. Trainis, sekretorius.

Rezoliucija d. Stoklitskio deportavimo klausimu.

True translation filed with the Postmaster of Philadelphia, Pa., on February 7, 1919, as required by the Act of October 6, 1917.

Kadangi Jungtinių Valstijų valdzia užgriebė d. Aleksandro Stoklitskio, Rusų Socialistų Federacijos Sekretoriaus-Vertėjo ir laikraščio "Novy Mir" pirmininko literatūrą, vežtą iš Detroito į Chicagą;

Kadangi Jungtinių Valstijų prokuras Chicagoje dagi grąsina d. Stoklitskiui deportavimu į užsienį vien už tai, kad jis drįsta išreikšti savo teisingą nuomonę apie

įvairius su dabartiniu momentu surištus klausimus,—

Tai LSS. VIII Raj. konferencija, laikyta 5 d. sausio, Chicago, Ill., atstovaujanti apie 1000 organizuotų socialistų Chicagoj ir apeliokėse, griežtai protestuoja prieš tokį valdžios pasikėsinimą ant d. Stoklitskio ypatos ir kartu reikalauja, kad visa užgrębta literatura būtų jam veikiai sugrąžinti.

Pamatiniai Jungtinių Valstijų įstatymai gvarantuoja laisvę žodžio, susirinkimų ir spaudos ir mūsų išrinkti viršininkai turėtų tatau atsimiti.

A. Janush, pirm. rez. komisijos,
K. G. Trainis, sekretorius.

Protesto rezoliucija prieš "Naujienas" ir jų red. P. Grigaičio išdavikišką rolę.

True translation filed with the Postmaster of Philadelphia, Pa., on February 7, 1919, as required by the Act of October 6, 1917.

Mes, LSS. 3-čia kuopa, laikydami savo mėnesinį susirinkimą, lapkričio 15 d., 1918, po N 6131 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio, vienbalsiai nutarėme išnešti griežtą protesto rezoliuciją ir sykiu apskelbti kovą "Naujienom" ir jų red. p. Grigaičiui.

Priežastis.

1. "Naujienų" redakcija kalbėdama apie dabartinę imperialistinę karę, kaip apie karę už pasaulio demokratiją, jos tyčiojasi iš revoliucinio proletariato, kurie sako, kad ši karė yra.... ir kad militarizmu negalima panaikinti militarizmo. Jos kiek tik galėdamos stengiasi į padanges kilnoti buržuazijos obalsius apie demokratiją, net tulus buržuaziškus vilkus įlindusius į avies kailį, stengiasi sulyginti su socializmo mokslo pamatų nustatytoju—Karoliu Marksu.

Iš viršminėtų pasielgimų, p. Grigaitis ir jo sėbrai, peržengė socializmo principus ir sulaužė Socialistų Partijos St. Louiso karės klausimu rezol. ir LSS. IX suvažiavimo principų rezoliuciją. Už tai p. Grigaitis turėtų būti išvytas iš LSS. ir Soc. P.

2. Daugiau kaip metai, kai Rusijos Sovietų valdžia,—revoliucinis proletariatas,—veda nenuilstančią kovą su pasaulio impe-

rialistais ir įvairios rūšies kontr-revoliucionieriais, tai "Naujienų" redakcija ir kompanija netiktai kad neištarė nei vieno užuojautos žodžio tai milžiniškai sunkiai ir nenuilstančiai kovai už pasaulio darbininkų klesos išsiliuosavimą iš po kapitalistinės vergijos, bet jos atvirai eina į pagalbą, kaip "socialistiškiems", taip ir buržuaziškiems kontr-revoliucionieriams.

Jos mielai talpina kaip vietinių, taip ir pabėgusių kontr-revoliucionierių šmeižtus ir įvairius provokatoriškai denuncijuojančius Rusų Tarybų Valdžią straipsnius, kuomet darbinikiškiems atstovams, kurie apgina tarybų bei revoliucinio proletariato valdžią,—"Naujienose" vietos nėra.

Jos su pasididžiavimu sako: "Žiurėkit ką bolševikai padarė,—du šimtu socialistų sušaudė už vieną Mirbachą" ("Nauj." 175). Tie paskelbti, sufabriuoti dokumentai, pagėdavimas įsiveržimo talkininkų Rusijon ir daug kitų dalykų parodo, kurlink eina "Naujienos" su p. Grigaičiu ir visa kompanija. Jie yra apskelbę Rusijos ir viso pasaulio revoliuciniam proletariatui kovą.

3. "Naujienų" ponai ant tiek toli nu-progresavo, kad sykiu su tautų ir visos darbo liaudies pavergėjais, pradėjo iškilmingai apvaikščioti 4 d. liepos, neva prieš mažųjų tautų pavergimą. O kad geriau apmulkinus darbininkų klesą, jos pradėjo vartoti obalsį—karė už demokratiją!

4. Negana to "Naujienų" red. pradėjo vesti demoralizaciją tarpe LSS. patardamos nepripažinti ir laužyti LSS. didžiūmos priimtus referendumus. Žiurėk "Naujienų" N 135-138. Jos taipgi nesigaili bauriausių šmeižtų ir kolionių ant Sąjungos viršininkų ir abelnai jos veda kovą prieš LSS. didžiūmos dabartinę revoliucinę taktiką.

Tokiu budu del viršminėtų ir tam panašių priežasčių,—

1. Mes griežtai protestuojame prieš "Naujienas" ir jų red. P. Grigaičio vedamą išdavikišką darbininkų klesai politiką.

2. Kadangi socialpatriotų organo red. p. Grigaitis veda kovą su Rusijos revoliuci-

niu proletariatu ir kadangi mes esame dalis to revoliucinio proletariato, tokiu budu mes apskelbiame "Naujienoms" ir jų redaktoriui p. Grigaičiui, griežtą kovą.

3. Mes, LSS. 3-čia kuopa viešai paskelbiame plačiai socialistiškai visuomenei, kad nuo šio laiko skaitome "Naujienas" ne socialistišku laikraščiu, bet buržuazišku ir pertraukiame su jom visus ryšius (kokie tik buvo). Mes griežtai atsisakome jas plauti ant toliaus ir agituoti už jas tol, kol nenustos lošusios išdavikiškos darbininkų klesai rolės ir neatsistos ant tikro revoliucinio proletariato klesų kovos pamato.

4. Kadangi P. Grigaitis yra LSS. nariu ir "Naujienų" redaktorium ir kadangi jis (P. G.) per "Naujienas" ir savo darbais sumynė S. P. ir LSS. didžiumos priimtą principų rezoliucijas, tai mes, LSS. 3-ia kuopa, neskaitome tą žmogų (P. G.), kaipo darbininkų klesos reikalų gynėju ir nieko bendro su juo nenorime turėti tol, kol jis nepermainys savo išdavikiškos darbininkų klesai vedamos politikos, nestos į eiles revoliucinio proletariato, taip, kaip eina didžiuma LSS. ir visų šalių revoliucinis proletariatas.

Su draugiškai linkėjimais del LSS. ir visų šalių revoliucinio proletariato gerovės, kovos laimėjimo ir socializmo!

LSS. 3-ios kuopos išrinktoji rez. komisija:

J. Čečeta, J. Aukštuolis, K. Želvis,

J. Tribas, J. Daubaras.

P. S. Ši rezoliucija buvo perskaityta ir priimta LSS. 3-čios kuopos mėnesiniame susirinkime gruodžio 8 d. 1918 m.

Prieš rezoliuciją balsavo 4; už rezoliuciją balsavo suvirš šimtas.

P I P I R A I .

"LAISVĖ" KRITIŠKAM PADĖJIME.

Jinai gavo grumojintį laišką nuo pono Žmogaus, kuris reikalauja greito atsakymo. Jeigu tas laiškas būtų buvęs nuo pono Dievo, tai "Laisvė", kad ir su savo didžiuoju presu, būtų tik viens, du...—atsakymo laišką atspauzdinus ir pasiuntus stačiai į dangų.

Bet dabar, ką "bėdina" "Laisvužė" darys? Juk ponų žmonių yra labai daug, tai kaip ji sužinos, kuriam laišką siųsti.

* * *

Klausyk "Laisvute", aš skaitydama tavo spauzdinamą straipsnį "Įspudžiai iš dabartinio padėjimo Rusijoje", taip užsiinteresuodavau, kad net apie vaikus užmiršdavau. Ar žinai ką paukštele: parink daugiau apie Rusiją svarbesnių žinių ir straipsnių ir išleisk mažą brošiuraitę. Aš mielai norėčiau visa tai ir vėliau pasiskaityt.

* * *

Kada "Draugo" šeimyna susirinks? Pas jį vis "ne visi namie".

Dabar jisai jau sako, kad socialistai-bolševikai paims viso pasaulio valdžią į savo rankas; bet tai, esą, vistiek svietas kentės todėl, kad socialistams viešpataujant tik vienas darbininkų luomas turės visas teises, o kitos neturės jokių teisių. O jis ar nežino, kad tada nebus kitokio luomo, kaip tik darbininkų. Beje, vagie kepurė degal! "Draugas" gerai žino, kad žmonių mulkin-tojai-dykaduoniai neturės teisių.

* * *

Tuloje didelėj įstaigoj buvo parengta pavargėliams kalėdų eglaitė ir duodama šiokios-tokios dovanos. Del užartavojimo to viso biznio, atėjo ir kalėdų senis raudonai apsitaisęs, žila ilga barzda, žilais plaukais ir apsnigtas (apibertas tam tikru pauderiu). Tuo seniu buvo katalikų kunigas. Po eglaitės atsistojęs jis kalbėjo apie valandą laiko ir savo kalboje nupiešė maž-daug pastarųjų kelių metų karės istoriją ir visą bėdą suvertė ant Dievo, buk jis taip norėjęs, buk jo valia šventa. Žinoma, kad suverst bėdą ant dievo, tai krikščionių bažnyčios papratimas. Tai kam da juoktis iš Australijos arcivyskupo, kuris sako, kad darbininkų sukilimai ir streikai paeina del stokos religijos ir maldingumo.

K. S. L-tė.

PRAKILNI MEILĖ

Bet ir čia ne pyragus rado; niekas ne-
laukė, nepriėmė, nepasitiko su išskėstom
rankom; kaip sakoma: "plikam visur šal-
ta", vienok tarpe saviškių truputį šilčiau.

Per pažintis, protekcijas, Jokubas gau-
na vietele, su pastovia, nors nedidele alga.
Čia padirbėjęs gauna geresnę vietą ir di-
desnę algą; nebekankina badas...

Vandutė irgi nesėdi rankas susidėjusi,
—gauna uždarbį laikraščio redakcijoj; gali
sau užlaikyti švarų butą ir tarnaitę prie
Onytės.

Mažiau vargo, mažiau rupesčio Bur-
bams, o tarpe jų, rodos, dar didesnė ir gi-
lesnė meilė išsivystė.

Nėkokios paslapties, nėkokio užtylėji-
mo prieš viens kitą: visas svajones, visus
užmanymus, troškimus, pasakojasi, kas pa-
tinka, kas ne, kuo džiaugiasi, kuo bjaurisi.
Kiekvieną mintį, kiekvieną žodelį viens an-
tram atvirai išreiškia, viens antram pataria,
aiškina... Netik kaip vyras su pačia mylisi,
bet kaip tikri artimiausi draugai, kits kitą
veda, abudu lavinasi, augstyn keliasi.

Jokubui rodosi, jog niekas taip gerai
ir teisingai jam nepataria, niekas taip aiš-
kiai jį minties nepermano, kaip Vandutė.
Vandutei rodosi, jog niekas taip gerai neiš-
mano ir neprotauja kaip jos Kubutis.

Ką ji parašo, ką sumano, sugalvoja,
viską jam rodo, skaito, patarimo ar patai-
symo prašo. Jokubas taip-gi mažiausio dar-
belio, ar užmanymo, be pasitarimo su Van-
dute, savo žvaigždute, nevykina.

Ant jų laimės, Onytė, ta jų paukštytė,
kaip ant mielių auga, sveika, linksma, sma-
gi; pilni kambariai jos gyvumo, pilni garso
jos kvatojimo, jos čiulbėjimo, kojelių trep-
sėjimo, ji savo meilumu ir gražumu, dar di-
džiau tėvus meilėje riša.

Jokubas gavo valdišką vietą su pasto-
via ir nemaža alga... bet darbo to begalės.
rašymo to begalo. Per dieną be pailsio

dirba, kanceliarijoj rašo, namo pareidamas
dar parsineša daugybę rašymo, niekaip ne-
valioja vienas. Samdo iš šalies sau pagalbi-
ningus, gimnazistus, ar mažus raštininkus,
perrašinėti jam popierius.

Pasitaikė pasamdyti penktos klesos
gimnazistą; vaikelis menkas, išblyškęs, ap-
skurdęs, apiplyšęs; bet pasirodo gana ga-
bus. Visus popierius Jokubui perrašė ru-
pestingai, švariai ir greitai darbą atliko.
Užkalbino jį kasdien ateiti, darbą paimti.
O gailėdamos, kad jis toks menkas, tartum
išbadėjęs kartais Jokubas įsiveda jį ant
pietų ar ant arbatos. Vandutė geros ir gai-
lingos širdies, nieko prieš tai neturi.

Sužinojo Burbai, jog jis Alioša vardu,
sunus ruso ištremto iš Rusijos į šį kraštą
(sunus poselenco). Pasakojos kaip jų nie-
kas čia nemyli ir neprijaučia, čionykščios
kalbos, lenkiškai nė lietuviškai nemoka,
sunku darbą gauti... Tėvas sunkiai dirba,
ant geležinkelio stoties prekes iš vagonų
krausto. Motina paliegusi, nieko negali
dirbti, tankiausiai lovoje guli, daktarams,
vaistams pinigų nėra, prasimaitinti irgi
sunku, dar maži vaikai yra.

Jis Alioša iš vaikų vyriausias, tenai
dėdė popas jį mokinęs, išleidęs keturias kle-
sas gimnazijos, daugiau nebeleidęs. Čia
parvažiavus su tėvais, šiaip taip uždurbiau-
ja,—tai rašymu, tai mažų vaikų rusiškai
mokinimu ir pats mokinasi. Už gimnaziją
neturi kuo užsimokėti, bet tą patį klesos
kursą privatiškai mokinasi. Didžiausia jo
svajonė ir troškimas gimnaziją užbaigti,
tuomet galėsiąs tėvams padėti...

Burbai, atsimindami savo vargus iš-
trėmimo, labai tam vaikui prijaucia ir gai-
lisi, labiau Vandutė.—Gaila to vaiko—sako
Jokubui,—mes galėtume jam pagelbėti, kad
pabaigtų gimnaziją... priėmę už sunų, geru
žmogum išauklėtumėm, butų veikėjas, vi-
suomenei naudingas... paskui ir savo tė-

vams padėtų iš vargo išbristi...

—Nėra ko apie tai nė svajoti,—perkirto Jokubas.—Mes patįs vos tik galą su galu suvedame... o ir mūsų Onutė auga, reikės mokslo... gimnazija brangi...

—Jis ir mums būtų naudingas,—užsišoko Vandutė.—Tavo raštus perrašinėtų, tau darbą palengvintų, neberekėtų kožnu sykiu mokėti... Sykiu ir Onytę į gimnaziją rengtų; jau laikas, devintus metus eina... iš pradinės neįstos į gimnaziją, reikia prirengti... kaip tik Alioša būtų į sykių naudingas tau ir Onytei. O kas link užlaikymo,—verdame keturiems, pavalgys ir penktas... kambariukas yra. Onytė mūsų miegamam su mumis miegos, Aliošai atliks mažasis...

Taip Vandutė dėstė, dėstė visus patogumus, kol Jokubas nesutiko Aliošą priimti.

Rodos nekokios permainos namuose sulig Aliošos parėjimu, o iškaščiai daug didesni pasidarė. Reikia lovos, reikia patalynės, reikia visų drabužių,—viršutinių ir apatinių, apiplyšęs nevaikščios, sarmata Burbams; paėmę vaiką turi žmoniškai aprengti.

Jokubas užsimokėjo ir įstatė Aliošą į gimnaziją, kaip savo sunų. Reikia knygų, reikia batų, kepurės... Čia rublis, čia du, trys,—lekia ir lekia ant Aliošos išlaidos, dešimtimis rublių.

Jokubas krapštosi pakaušį, o Vandutė džiaugiasi:

—Kubai, Kubai; Turime sunų... tuoj pabaigs gimnaziją, išleisim į universitetą... toks gabus, toks gražus vaikas, prakilnioje dvasioje išauklėsime... ištrauksim, iškelsim iš gyvenimo purvo, padarysim iš jo prakilnų veikėją, visuomenės naudai...

Jokubas raukosi. Alioša kalba tik rusiškai, visi namiškiai, ar kas svetimas pasitaikė, visi dėl jo turi rusiškai kalbėti. Čia irgi Vandutė išteisina:

—Šiaip ar taip,—sako,—Onytei reikalinga rusų kalba, kitaip nesimokins, visi mokslai ir gimnazijoje tik rusų kalboje... papratusi namie rusiškai, bus lengviau ir mokintis.

Vandutė Aliošą myli, peni kuom beįmano, kur geriausiai kąsnelius jam kiša... girdi:

—Reikia gerai penėti, užbadėjęs, toks sudžiuvęs, išblyškęs nabagėlis vaikas, reikia atgaivinti... O myluoja, o bučiuoja Vandutė savo sunų.

Jokubui nelabai tepatinka toks elgimosi Vandutės... bet...—mano sau—ji taip nori, jai smagu, tegul sau...

Susirgo Alioša, daktaras liepė lovoje gulėti; ne ant juoko susirupino Vandutė. Sėdi prisisėdusi prie Aliošos lovos ir savo darbą apleidžia, lignonį tik daboja, rupinasi, tik klausinėja:

—Ar gerai tau gulėti? Mano brangusis! Gal tu ko valgytum?.. Gal vyno išgertum?.. Gal nori ko nupirkti?.. sakyk! Laikas jau vaistus paimti...

Alioša vaipysis, nenorės vaistų gerti; Vandutė myluos, bučiuos, maldaus, kad gertų, lyg mažą vaiką glamonės. Vakaraus iki išnaktių sėdės prie jo lovos, šnekėsis, pasakos, kartais balsu skaitys, maž per naktis.

—Vandute, sirdele, tu jau perdaug perdėdi,—perspės Jokubas,—kam taip vargti be miego? Bene jis mažas vaikas arba marinamas?..

—Kubuti, Kubuti! Ar tu širdies neturi? Kaip galima šaltai jį apleisti,—teisinasi Vandutė,—toks nelaimingas, nesveikas, reikia jį žiurėti... juk už savo vaiką paėmėm, reikia gailėtis...

Vandutė per naktis Aliošą daboja; Jokubas per naktis rašo, nebeturi pagalbininko, o darbą reikia atlikti. Vietoje patogumo ir pagalbos nuo Aliošos, daugiau darbo ir nesmagumo namuose.

—Na, bene pasveiks tas išpepėlis, sugrįš visas į senąsias vėžias,—tikisi Jokubas.—Ta liga ištraukė iš kišeniaus keles dešimtis... daktaras, vaistai... pašalinės ir bereikalo išlaidos... Ką padarysi!.. Į klaną puolęs, sausas nekelsi...

(Toliau bus)

Zemaitė.

TODEL.

Kodel taip tyliai liuliuoji mėlins vandenėli?
 Kodel dengiesi girių žaliais kranteliais?
 Kodel gi tu liudi skaisčioji mergele?
 Ar ateities likimą be vilties jauti?
 Ar palydėjei meiluzį bernelį?

Kodel?!

—Žinau, kad pasaulis yr' pilnas gerųjų
 butybių,
 Ir matau, kaip niekšingi galiunai naikina
 jas!
 Bet užvis labiau matau, kaip brolis brolių
 žudo,
 Kaip viens kitą skriaudžia, į kalėjimus
 gruda!
 Todėl kenčia vargšų minios, todėl liudžiu
 ir aš...

Todėl!

J. Aceris.

1918.

RYTUOSE TEN TOLI...

Rytuose ten toli,
 Saulutė jau teka.
 Per kalnų viršunes,
 Per girių taukonus,
 Spindi ji meilutė
 It liepsna galinga
 Ant juodų debesų.
 Ten milžins pabudo!...
 Iš prietarų snudo,
 Ir galę įgavo
 Ant skriaudėjų savo,
 Kurie viešpatavo
 Ant laisvės, lygybės,—
 Internacionalo!

Darbininkų širdis
 Ten laisvai plastena!
 Jų mintys galingos,
 Vis jieško vienybės
 Ir plėčias įžymiai,
 It banga galinga
 Į pasaulio laukų!
 Raudonas vėliukas,
 Ramiai plevėsuoja!
 Nors turčių gaujos
 Vis dar nerimuoja.
 Bet liaudis galinga,

Ji gerbia ir myli,
 Tad ir priešai tyli...
 Pasaulio vėliukas,
 Dykduonius naikina!
 Jis savo rausvumu,
 Proletarus žadin;
 Ir juosia į juostą,
 Broliškos stiprybės
 Europos tautas!

Didi Kremlio varpai,
 Prietarams tarnavę,—
 Nutilo!... Ir vėlei,
 Pradėjo aiduoti,
 Gaidomis naujybės,—
 Tai himną brolybės,
 Internacionala!

Ten, rytų šalelėj,
 Saulutė jau teka!
 Bet čion, vakaruose,
 Debessynai seka...
 Pasakykit žmonės,
 Kas mieliau žavėja
 Ir maloniau skamba?..
 1918. J. Aceris.

SESUTEI!

Vargdiene sesute! Iš miego prikelta
 Neniekind tu prasto, vargdienio žmogaus,
 Kurs trokšta del laimės darbuotis padėti,
 Neniekind nuskriausto beturčio sunaus.
 Jis trokšta gerovės del jūsų surasti,
 Parodyti kelią ateities toliau,—
 Tą kelią, kurs yra erškėčiais išklotas,
 Praskinti, kaip galint, šviesybes giliau.
 Jis trokšta didžturčiams parodyt teisybę,
 Kad jūs nebenorit taip ilgiau vergaut,
 Parodyt, kad jūsų gadynė ateina,
 Kad kunigam, ponam nustotut tarnaut.
 Todėl tokį žmogų priimkit sesytės,
 Kurs trokšta parodyt klaidas praeities,
 Nes, tasai vargdienis yra draugas jūsų,
 Kurs trokšta del jūsų šviesios ateities.
 Ir savo pulkelyj tokiam vietą duokit,
 Nes vertas jis yra mylėt ir guodot,—
 Galės gal ką gero del jūsų nuveikti,
 Su priešais idėjos padėti kovot!..

Lakštingalos Vaikas.

Sveikatos Skyrius

“NEIŠVENGIAMOSIOS” KUDIKIŲ LIGOS.

Didžiama žmonių yra įtikėję, buk visi kūdikiai turį persirgti tam tikras kūdikių ligas; jos esančios neišvengiamos; ir juo anksčiau kūdikis tas ligas persirgs, juo esą geriau.

Tymai yra viena iš tų ligų, kurias žmonių manymu, kūdikiai būtina turį persirgti; tai esanti “butinoji”, reikalingoji jų liga. Ištikrųjų, tai nei tymai, nei kokliušas, nei kokios kitos vadinamos “kūdikių ligos” nėra nei butinos, nei reikalingos. Ne tik ką jos neneša jokios naudos, o da nusilpnina mažučių organizmą ir padaro jį prieinamesnį kitoms ligoms. Nuo tymų ir nuo tų ligų, kurios seka tymams į kulnis, kas metai Jungtinėse Valstijose miršta 13,000 kūdikių. Po tymų kūdikis labai lengvai gali gauti ir dažnai gauna plaučių uždegimą, “grippą” ir kt. Tymai rengia dirvą ir džiovai.

Vienok, kaip mažai tepaisoma tymų! Mat, tai esanti “neišvengiama” kūdikių liga. Kad jau neišvengiama, tai ko da čia jos ir besisaugoti? Todel sveiki vaikai beveik nei nesaugojami nuo sergančių. Sergantieji, vaikščiodami tarp sveikųjų, čiaudo, kosti, spiaudo, ir greit visa apygarda užsikrečia.

Po teisybei gi, sergantieji turėtų but kuogreičiausia nuo sveikųjų atskirti, į lovą paguldyti, lengviausiais maistingais valgiais maitinami, kaip antai: vaisiais, maistingomis sriubomis, skjštai išvirtais kiaušiniiais, pienu, padžiovinta duona (toast) ir panašiais. Visi jų vartojami drabužiai ir daiktai reikėtų išsterilizuoti, išvirinant vandenyj, prieš leidžiant kam kitam tuos daiktus vartoti. Sergančiam neleisti bent kokiu

žaidimu ar bėgiojimu nusialsinti; mat, nusilpusiems nuo karščiavimo širdies raumenims reikalinga pasilsėti.

Katės ir šunes labai dažnai išnešioja ligas; todel ypatingai reikia neleisti mažiems myluotis arba žaisti su tais gyvuliais, kuomet apylinkėj atsiranda kokia užkrečiamoji “butinoji” kūdikių liga.

Paskui kokliušas. Nuo jo kasmet šioj šalyj miršta 10,000 kūdikių su viršum. Kartais pirmus metus einančių kūdikių išmiršta net visas ketvirtadalis. O kokliušo daug mažiau tepaisoma, negu tymų, nes, girdi, ir jis “neišvengiama” kūdikių liga.

Mažių-mažiausia galima butų išvengti tris ketvirtadaliai mirčių, atsitinkančių nuo tymų ir kokliušo, jeigu butų saugojamasi nuo užsikrėtimo. Tomis ligomis nesirgę kūdikiai turi daugiau progos sveikesni buti ir ilgiau gyventi už sirgusius, apskritai imant.

Panašių prietarų, kaip apie tymus ir kokliušą, žmonės turi ir apie “krioklę”, ir apie kitas bereikalingas, blėdingas kūdikių ligas, kurias jie mano esant “neišvengiamas”, “reikalingas”.

Kaip pas suaugusius, taip ir pas kūdikius, sveikas, stiprus, tinkamai mankštinamas kunas yra geriausia apsauga nuo “butinųjų” ir nebutinųjų ligų. Ligos bakterijos, įėjusios į tokį kuną, pačios žūva, užuot sunaikinus kuną. Sveiko veiklaus kraujo baltieji kuneliai (fagocitai) netrukus jas pasmaugia.

Tyras oras, sveikas, ne iš blekinių, maistas: vaisiai, pienas, žaliuminai, vengiant apnuodintų cukrinių-“kendžių”, švarus užlaikymas—tai geriausios priemonės kuną užlaikyti sveiką, atsilaikyti prieš įvairių ligų atakas.

K. Jokubaitis.

KORESPONDENCIJOS

WILKES BARRE, PA.

Lapkr. 17 d. 1918, nelemtoji influenza pakirto iš mūsų tarpo, L. M. P. S. 48 kp., vieną veikliausių narių, Petronėlę Sadauskienę. Velionė sirgo apie savaitę laiko. A. a. Patronėlė pasimirė pergyvenus 34 metus amžiaus, palikdama dideliame nuliudime savo vyrą Joną ir 3 kudikius: Jonuką 14 metų, Alenukę 10 m., ir Antanuką 7 met. Laidotuvės įvyko 18 d. lapkr., kuriose dalyvavo LSS. kp. nariai, L. M. P. S. kp. narės ir giminės. Palaidota tapo paga! seserų norą ant Ashley airių kapinių.

LMPS. 48 kp. narės ir LMPS. IV Rajonas paaukavo puikų gyvų gėlių vainiką, pagerbimui savo gerbiamos ir darbščios narės.

Pažinau velionę nuo 1913 metų, kada tvėrėme Moterų Uniją; nuo to laiko buvom draugės. Velionė labai daug darbavosi unijoje. Ji sakydavo: "sesuke, nors ta unija nėra atsakanti mums, moterims, bet visgi labai svarbu moterims spiestis į draugijas". Kada unija pasirodė neatsakanti, pradėta buvo manyt apie LMPS. Velionė pirmutinė buvo prie suorganizavimo ir buvo kuopos rašt. iki savo mirties.

Lapkr. 17 d. kuopa buvo surengus rajono naudai "Skrynučių vakarą". Prie surengimo to vakaro velionė daug darbavosi. Buvo prirengus ir savo vaikučius, Jonuką ir Alenukę su deklamacijom. Tą vakarą gavom pranešimą, kad mūsų draugė persiskyrė su mumis ant visados.

Velionė jaunose dienose neturėjo progos mokintis. Pati man pasakojo: "Kada

apleidau Lietuvą, mokėjau vien tik ant maldaknygės skaityt, bet vis norėjau pramokti rašyt. Turėjau daug vargo, kol aš išmokau rašyti ir biskį skaitlinių. Gyvenant tarp tamsių žmonių nebuvo kam mane pamokinti, todėl prisirašiau prie vietinės LSS. kuopos, kad susipažint su šviesesniais žmonėmis, kad turėčiau progos pasimokinti. Iš dalies aš atsiečiau savo tikslą, bet delto turėjau slėptis nuo savo vyro, kad nesužinotų, ir taip netoli 2 metus išbuvau "slapta" LSS. kuopoj. Pagalios sužinojo mano giminės ir apskundė mano vyrui. Žinoma, vengdama nesutikimų šeimynoj, apleidau kuopą, bet savo tikslą išdalies jau buvau atsiekus. Dabar, ačiu laimei, mano vyras jau nepersekiuoja, bet da paremia".

Petronėlė Sadauskienė

Taip pasakojo a. a. Petronėlė. Taipgi negalima nepaminėti ir velionės vargingo padėjimo. Velionės vyras buvo menkos sveikatos žmogus, tankiai sirgdavo, neretai ir po keletą savaičių. Žinoma, penkių narių šeimynos užlaikymas reikalavo nemažai išlaidų. Todėl a. a. Petronėlė priversta buvo surasti budą, kad apgint šeimynėlę nuo vargo. Išsimokino siuti ir

tokiu budu pagerino savo šeimynėlei buvį. Bet laikui bėgant, nuo nuolatinio darbo taip nusilpo akys, kad daktaras privertė visai mest siuvimą. Pastaruoju laiku vėl buvo pradėjus prigelbėti savo vyrui. Bet giltinė išplėšė iš mūsų pulkelio vieną darbščią draugę. Lai buna jai lengva šios šalies žemelė.

Šita trumpa peržvalga mūsų brangios

sesutės a. a. Petronėlės gyvenimo, aiškiai parodė, kad galima žėdnai moterei atsiekti savo tikslą, tik reikia gerų norų. Todėl, sesutės, neišsikalbinėkit, kad negalite prigu- lėti prie L. M. P. S. vien todėl, kad nemo- kytos, arba neturite laiko susirinkimų lan- kyti, tas jus neišteisina.

Velionės gyvenimas parodo, kad tik noro reikia ir viskas galima atsiekti. Taigi sesutės, spieskimės visos prie L. M. P. S., kada mūsų kuopa sustiprės, tadą mes įsten- gsime savo vakarinę mokyklą, kurioje ga- lėsime lavintis. Nereikės mums jieškoti, kurie galėtų pamokinti, mes labai lengvai atsieksime tą, ką a. a. Petronėlė tik per var- gą galėjo atsiekti. E. K-nė.

GARDNER, MASS.

Iš L. M. P. S. 50 kp. veikimo.

Sausio 12 d. 1919 m. įvyko metinis su- sirinkimas. Iš kuopos komiteto raportų pa- aiškėjo, kad pilnų narių kuopoj randasi 16; izde pinigų yra \$34.64; literatūros kuopa turi už \$6.00. 1918 m. kuopa surengė vienas prakalbas, vieną teatrą, du pikniku (vieno pikniko pelnas—\$4.50, liko paaukauta L. M. P. S. II Rajonui), ir vieną koncertą. Paaukauta LSS. Aps. Fondui \$3.00. Per iš- tistus metus išparduota "M. B." 120 egz.

Atsižvelgiant į tai, kad karės baubas sutrukdė visą praėjusių metų veikimą, tai, kaip matyt, viršminėta kuopa veikė nenuil- stančiai, nepaisant karės baubo. Viršminė- tam mitinge likosi išrinkta nauja L. M. P. S. 50 kp. valdyba: org. Ag. Ivonaitienė, prot. rašt. L. Bekešienė, fin. rašt. Ona Ivo- naičiūtė, izd. M. Pilkauskienė, literatūros agent. A. Misevičienė, kasos glob. Olga Pu- niūtė ir A. Vladickiūtė. Nutarta paaukauti "Mot. Bals." \$5.00.

Dabar mokinamės sulošti veikalą "Kryžius", kurį manome statyt bendromis spēkomis su LSS. 89 kuopa. Taip-pat nu- tarta rengti sykiu su LSS. 89 kp. d. Petri- kienei prakalbos.

Taigi, kaip matyt iš viršminėto mūsų veikimo, pasirodo, kad ir šiais metais mes

turim užsibriežę gana daug veikti, bet da- bartinis laikas ir reikalauja nenuilstančio veikimo. Reikia rengti kuodaugiausia pra- kalbų, paskaitų ir diskusijų. Tiktai tokiu budu lavindamosi ir kitus lavindamos, mes pasiliuosuosime iš kapitalistų ir kunigijos priespaudos. Veikdamos sykiu su kairiai- siais socialistais, aš tikiuos, kad mes viską tą, kas tik yra darbininkėm ir darbininkam priesinga, neužilgo suminsime po kojų.

L. M. P. S. 50 kp. Korespondentė.

EAST CHICAGO, IND.

LSS. 201 kp. surengė pasilinksminimo vakarą. Vakaro programos buvo sekantis: sulošta juokinga komedija "Piršlybos", po to sekė deklamacija ir pora monologų. Va- karas visais atžvilgiais nusisekė gerai; iš darbo žmonių nė negalima geriau reika- lauti. Publikos buvo pilnutė svetainė, nors nedidelė. Pelno kuopai, beabejonės, liks.

Tarsiu keletą žodelių ir apie mūsų pa- čių moterų veikimą. Nesiranda mūsų mies- te nė vienos inteligentės moteries, kuri ga- lėtų mus ko-nors pamokyti, patart, bet pa- čios per save kaip įmanydamos prasimoki- nome lošimo, deklamacijų ir kartu su drau- gais socialistais veikiame.

M. Ketvirtienė.

LOS ANGELES, CAL.

Neperseniai šiame mieste susitvėrė L. M. P. S. 66 kuopa. Tai yra labai puiku, kad mūsų moters pradeda daugiau ir daugiau suprasti reikalingumą šios organizacijos. Reikia priminti, kad į šiuos tolimus vaka- rus joks kalbėtojas-agitatorius neužkliuva. Paprastai, jeigu norima kokį darbą pradėti, pirmiausia yra kviečiami auksaburniai kal- bėtojai, kad nušvietus organizacijos tikslą ir jos svarbą. Pas mus to viso nebuvo ir pirmame susirinkime įstojė 13 narių; da- bartiniu laiku yra 20. Kad sustiprėt finan- siškai mūsų jaunutė kuopelė, nutarė suren- gti vakarą ir atvaidinti "Kerštingą Meilę"; jau pradėjo mokintis. Taip-pat yra nutarta turėti lavinimosi vakarus, kas antrą savaitę,

bet da nē vienas iš tų vakarų neįvyko, iš priežasties ligos "flu", kadangi visoki susirinkimai buvo uždaryti. Puiku, kad Los Angelietės neatsilieka nuo kitų miestų moterų.

Narė.

ROCHESTER, N. Y.

Gruodžio 14 d. 1918 m., LSS. 7 kuopa surengė maskaradų balių, kuriame mūsų draugės labai puikiai pasižymėjo, ypatingai B. Šneiderienė, V. Bulienė ir St. Sasnauskienė,—jos nepatingėjo papuošti balių socializmo vėliavomis ir šiaip apsimaskavusios atvaizdino socialistinę ateitį. Susirinkusieji gėrėjosi tuom ženklų, kuris parodė mūsų ateities naują gadynę.

Gruodžio 20 d. 1919, buvo pirmas tyrinėjimas d. M. Duseikos, bet byla liko perkelta į augštesnį teismą. Drg. M. Duseiką buvo įskustas už prakalbą lapkričio 24 d., 1918. LSS. 7 kuopa deda visas pastangas vedimui bylos. 7 kp. nariai sudėjo \$3,000 kaucijos, paliuosavimui d. M. Duseikos iki teismui.

Gruod. 20 d. 1918, LSS. 7 kp. metiniame susirinkime nutarė išrinkti aukų rinkimo komisiją vedimui bylos d. Duseikos; į komisiją įėjo dd. S. Sasnauskienė, J. Miller ir J. Druseikis, kurie jau ir darbuojasi; turi surinkę apie pustrčio šimto dolerių.

Taipgi tapo išrinkta nauja 7 kuopos valdyba šiems metams. Į valdybą įėjo viena moteris drgė S. Sasnauskienė. Šiais metais žymiai pakilo moterų darbštumas: beveik į visas vietas organiz. įėjo po vieną moterį į valdybą, kas yra pagirtina mūsų progresistėms.

Tame pačiame 7 kp. susirinkime nutarta ir įgaliota komisija atsišaukti į vietinę LMPS. 26 kuopą ir pakviesti prie bendro veikimo darbininkų klesos labui.

Senas Kareivis.

ROCKFORD, ILL.

Gruodžio 29 d. L. M. P. S. 5 kp. susirinkime buvo išrinktas naujas komitetas. Į komitetą tapo išrinktos šios narės: org.

K. Kielienė, nutar. rašt. paliko sena—O. Valiulienė, fin. rašt. D. Diokienė, izd. taip pat sena—K. Raškevičienė, knygės—A. Naujokienė ir M. Simonienė. Taip pat buvo skaitytas LSS. Aps. Fondo atsišaukimas, kuris tapo vienbalsiai priimtas ir nutarta paaukaut \$5.00 iš kp. izdo. Vėliaus buvo pakeltas klausimas kas del d. Debso bylos. Po trumpo apsvarstymo, klausimas tapo atidėtas iki kitam susirinkimui. Yra vilties, kad kuopa neatsisakys paremt d. Debsą, paaukaudama kelis dolerius iš savo izdo. Taip pat reikia priminti, kad mūsų kuopa da neseniai paaukavo iš izdo \$15 vietiniams Rockfordo kaliniams. Narė.

NEWARK, N. J.

LMPS. I Raj. turėjo prakalbas. Kalbėjo d. K. Petrikenė. Kalbėtoja nurodinėjo klerikalų ir tautininkų veikimą ir paaikiškino kokios darbininkai laisvės nori ir už kokią laisvę jie privalo kovoti. Žinoma, mūsų katalikams tas nepatiko. Jie nuėjo pas svetainės gospadorių ir reikalavo, kad sustabdytų prakalbas (nes jų svetainė buvo). Svetainės gospadorius du kartu pranešė, kad užbaigtume greičiaus; trečiu kartu pranešė, jeigu neužbaigsime, tai šviesą užgesysias, nes jam taip paliepta daryti. Kalbėtoja tokiu budu turėjo baigti savo prakalbą.

Buvo renkama aukų, parėmimui "M. B.": O. Petrulienė aukavo \$2.00. Smulkių surinkta \$8.00; viso \$10. 4 naujos narės prie kuopos prisirašė.

Pas mus baisioji influenza buvo prasišalinus, bet atšilus orui ir vėl pradėjo žmoneš sirgti. Marjona Jankauskienė apsirgo influenza, vėliaus gavo plaučių uždegimą ir 18 d. gruodžio apleido šį pasaulį. 20 d. gruodžio palaidota Linden krematorijoje. Buvo laisvų pažiūrų moteris, priklausė prie LMPS, 10 kp., LSS. 11 kp. ir pašalpinės Liet. Dukt. Kiek laiko pirmiau dainavo prie Sietyno choro.

LMPS. 10 kp. nupirko gražų gėlių vainiką. Du mėnesiai suėjo, kaip jos brolij

J. Dobinį ta pati baisioji epidemija prarijo. Draugė M. Jankauskienė buvo dideliame nuliudime netekusi mylimo brolio,—nesitikėjo, kad neužilgo tas bus ir su ja. Jinai paliko dviejų mėnesių kūdikį ir vyrą dideliame nuliudime. A. Bužiutė.

WORCESTER, MASS.

Sausio 5 d. įvyko prakalbos, kurias surengė L. M. P. S. 2 kuopa. Kalbėjo d. Z. Puišutė. Kalbėtoja nupiešė kapitalistų dabartinę politiką ir jų atsinešimą link Rusijos Sovietų valdžios. Kalbėdama apie Rusijos darbininkų kovą su buržuazija, priminė, "jeigu Rusijos darbo žmonių klesla laimės ir išlaikys Sovietų valdžią, tai viso pasaulio darbininkai laimės".

Kalbėtoja ragino klausytojus, kad stotų į darbininkų eiles, tai yra, į S. P., nes stovi prieš mus didelė užduotis, kurią mes turėsime išrišti. Taipgi ragino moteris bei merginas, kad stotų į LMPS. ir lavintųsi kiek galima daugiau.

Kalbėtoja savo užduotį atliko labai gerai. Žmonių buvo pilnutėlė svetainė. Aukų surinkta padengimui lėšų suvirš \$14.

Linkėtina LMPS. 2 kp., kad ir toliau nenuilstančiai darbuotųsi ir rengtų panašią prakalbą. M. P.

CHICAGO, ILL.

LSS. VIII Raj. konferencijoj įvyko labai įdomus atsitikimas. Mat mūsų vargšus dešiniuosius prispyrė taip prie sienos, kad jie turėjo apleisti konferenciją. Buvo taip: St. Strazdas pasiūlė rezoliuciją, protestuojančią prieš 4 kp. išleistus lapelius, kuriuose buvo raginama neremt klerikalų ir tautininkų fondus, kartu ir Liet. Laisvės Fondą, kaip netinkamus ir priešingus darbininkų reikalams. Strazdo pasiulyta rezol. atmesita. P. Grigaitis tuomi išsizedė ir užreiškė: "viši save gerbianti delegatai turi apleist konferenciją" ir išėjo. Strazdas pasiprašo balso ir sako, kad ir jis apleidžiaš konf., nes "čionai elgiasi, kaip klerikalai ir Rusijos judašimčiai" ir išėina.

Suprantama, jiems išėjus, konferencija galėjo daug rimčiau dalykus svarstyti. Išnešta trys rezoliucijos: prieš Darb. Tar. šaukiamą suvažiavimą, kad paliuosuot pol. prasikaltėlius ir atšaukti kariuomenę iš Rusijos. Broliukas.

WAUKEGAN, ILL.

LMPS. 47 kuopos veikimas.

Baigdamos 1918 m. surengėme maskų balių, paskirdamos to vakaro visą pelną "M. B." naudai. Sulaukusios 1919 metų taipgi surengėme rankų išdirbinių parodą, kuri įvyko 5 d. sausio. Nuo parengimo kuopai liko keli doleriai pelno.

Sausio 12 d. laikytame susirinkime taip-pat nutarėm surengti rožių balių su lekiuojančia krasa. Bus daug dovanų su išlaimėjimais. Taip-pat nutarta surengti Kenosha, Wis. prakalbas, kad supažindinus moteris su visuomeniškais reikalais ir šurišus į vieną bendrą ryšį, į LMPS. Linkėtina visoms narėms energijos ir pasišventimo, nenuilstančiai darbuotis del mūsų pačių gerovės, nes šiandieninės gyvenimo aplinkybės prikelia moterį, kad ir kažin-kokiam butų miege užsloginta. Sesutės! Stengkimės visos veikti išvien, o matysite, kad geras pasekmes turėsime. Kuopos Narė.

EASTON, PA.

Liet. Mot. Progr. Sus. 14 kp. nesnaudžia. Buvo surengta vakarienė gruodžio 21 d., 1918. Žmonių atsilankė pusėtinai. Pelno liko \$8.00. Taipgi buvo išpildyta programos, susidedantis iš deklamacijų ir monologų, ir Rožytės su Motina pasikalbėjimo, iš ko publika turėjo gardaus juoko. Taipgi pagrajino mažos mergaitės Meškauskiutės ant smuikos ir piano, ir V. Anskaitukas labai žavėjančiai skambino ant piano. Publika buvo patenkinta. Elzbieta.

SCRANTON, PA.

LMPS. IV ir LSS. VII Rajonai rengė d. Jukeliui maršrutą. Abiejų rajonų ribose buvo pasakyta apie 15 prakalbų. Reikia pri-

durti, kad prakalbos labai seniai buvo ir žmonės yra išsiilgę.

Apie vidurį gruodžio mėn. buvo pusmetinė LMPS. IV Rajono konferencija. Apart bėgančių reikalų nieko svarbesnio nebuvo nutarta.

Sausio 9 d. LMPS. 54 kp. rengė masių balių.

LSS. 2 kp. įsteigė lietuvių rašybos mokyklą. Lekcijos bus duodamos kiekvieną panašiai, jeigu bus pageidaujama, bus ir tankiau. Patartina ir draugėms lankytis, nes tai vienatinė proga pramokti taisykliškai rašyti. Mokyklos vieta—LSS. 2 kp. kambariuose.

LSS. 2 kp. pradėjo mokintis gana juokingą veikalą "Farmazonai", kurį manoma perstatyti apie pabaigą kovo mėnesio.

Tai tiek šiuo kartu iš Scrantono.

K. Genys.

ROSELAND, ILL.

"Mot. Balso" N 12 Z. Klibienė savo korespondencijoje sako, kam reikia suversti visokias kaltes ant manęs, ir užsigina, buk ji neperžengus konstitucijos ir neagitavus prieš kuopą. Aš paklausiu, už ką tamsta tapai suspenduota vienam mėnesiui su pastaba: jei ir toliau taip elgsiesi, busi pašalinta iš kuopos. Tai faktas, kad peržengėt konstituciją ir agitavot prieš kuopą, bet vietoj paliauti taip darius dar prisikalbinot 4 narses ir vaikščiojot po stubas sakydamos, kad "kuopa griūva, jau nieko nėra, mes naują sutversim, geresnę" ir tt., reikalaujamos pasirašyti. Tai jau čia ištikro ne agitaciją prieš kuopą, bet tiesiog kuopos griovimas,—užtai ir tapot visos 5 pašalintos iš kuopos.

Primitimas valdybai tvėrimo choro irgi neteisybė. Kada chorą nutarė tvėrti, tai iš valdybos tik dvi balsavo už chorą, ir net per 2 susirinkimu buvo svarstoma apie chorą ir abu kartu didžiama balsų nutarė chorą tvėrti, o kaslink mokyklos reikalavimo, tai delko nereikalavot susirinkime ir nedavėt įnešimo, kad mokyklą steigti? Juk mo-

kykla galima įsteigti labai lengvai, nes L. M. P. S. 25 kuopoj yra bent kelios narės, kurios galėtų mokyti.

Toliau, reikalaujat prirodyti, kada atkalbinėjot publiką nuo vakarų. Tą gali paliudyti kiekvienas vietos žmogus, kuomet dideliame viešame susirinkime, kuopos vakaro rengimo komisija paprašė kalbėtojo, kad pagarsintų LMPS. 25 kp. vakarą, ir pagaiduotų už kuopą ir jos veikimą. Po to taip gražaus pagarsinimo Z. Klibienė nubėgus pas kalbėtoją tiek ji subarė, kad tas žmogelis išėjęs publikai pasiaiškino, kad jis nežinojęs, jog to vakaro čia negalima garsinti; girdi, vienos moters prašė pagarsinti, o kitos atbėgę barėsi. Iš to visa publika didžiai piktinosi, manydama, kad moters da per anksti imasi politikos klausimų.

Po tokio atsitikimo, rodos, negalima tvirtinti, buk LMPS. 25 kp. valdyba suvertus kaltes ant jos. Kuopos valdyba nevertė jokių kalčių, o tikrą teisybę pasakė. Yra ir daugybės kitokių Z. Kl. prasižengimų, bet pakanka ir augščiau paminėtų.

Tik aš negaliu sau įsivaizdinti, kodel susitvėrė nauja LMPS. 67 kp. Mano supratimu, kiekvienas sveikai protaujantis žmogus, turintis šiek-tiek nuovokos apie organizacijos gyvavimą, gali suprasti, kad ant vietos dvi kuopos negali gyvuoti, bet užsišpyrėliai to visada geidžia. Pavyzdys: naujos kuopos tvėrėjos ir visi jų pritarėjai per "Naujienas" pradėjo agituoti už naują kuopą, o kad mes parašydavom prieš tvėrimą naujos kuopos, tai "Naujienos" visai netalpino, o jei ir patalpindavo tai tiek savajp perdirbdavo, kad nepažindavai savo rašinio. Kada J. V. per "Naujienas" pareikalavo prirodyti už ką jos tapo išmestos iš kuopos, tai kuopos sekretorė pasiuntė prirodymus,—"Naujienos" visai atsisakė talpinti ir netalpino. Suprantama, kada visi sužinos jų blogus pasielgimus, tai negalės nė naujos kuopos sutvėrti, nes jų niekas nerems. "Nauj." vis pritarė pragaištingiems darbams, juk iš jų štabo sutvėrė darbininkų tarybą šale LSS., kad jai kenkti,

taipgi iš to pačio štabo tuli "lyderiai" ir pačios "Nauj." dėjo visas pastangas, kad sutverti antrą LMPS. kuopą šale LMPS. 25 kp. Tai tas jau nėra nė stebėtina ir visi žino tuos darbininkų spėkų skaldytojus ir nenusidėsiu pavadinus veidmainių lizdu. Bet kaip Sus. Pild. Komitetas tam pritarė ir daleido čia susitverti antrai LMPS. 67 kuopai? LMPS. 25 kp. narė.

Red. prierašas. LMPS. Pild. Kom. buvo blogai painformuotas, užtai sutiko. (Į "Mot. Balso" N 1 šito rašto negalėjom įdėt, nes pervėlai prisiuntėt).

SO. BOSTON, MASS.

Atsakymas d. Michelsonienei.

Mano aprašymas "Mot. Balse" N 11 labai nepatiko d. Michelsonienei.

Kuomet ypata ką-nors daro ar veikia, primink, kad tu ta padarei, tuomet ginasi ir sako: aš to nedariau. Taip yra ir su d. Michelsoniene. Pati Michelsonienė 13 kp. LMPS. susirinkime įnešė, kad atšaukti prakalbas, kurios buvo rengiamos 22 d. rugs. Liet. svet., kur buvo užkviestas kalbėti d. J. Neviackas. Didžiuma balsų buvo atšauktos prakalbos. Komitetas turėjo atsakyti salę ir kalbėtojui. Bet komitetas gėdinosi tą padaryti, todėl pasiulė 60 kp. LSS. komitetui, kad jie rengtų toj dienoj. 60 kp. komitetas pasiulymą priėmė ir prakalbas surengė. Tai taip buvo; tą gali paliudyti 13 kp. LMPS. komitetas.

O apie veikimą, tai ačiu Suvalkietei, kuri priminė, kad mažai ką veikėte, tai tuojaus nutarėt, kad surengti prakalbas d. Neviackui ir atitaisėte klaidą.

Užteks šio paaikškinimo, nenoriu daug vietos užimti "M. B." Gal daugiau d. M. teisybę kritikuodama, neteisybės nebersys. Suvalkietė.

ANT PARDAVIMO.

Turiu gerą šaltį. Labai pigiai parduosiu. Kupčiai atsišaukit pas A. J. Vladičkietę, c.o. "Moterų Balsas".

Šeimyninkių Skyrius

JUODA DUONA.

Paimt 1 puoduką kvietinių miltų ir 2 puoduku ruginių, sumaišyt, įdėt pusę puoduko rudojo cukraus arba malaso, biskį druskos, pusę puoduko ištirpintų šiltame vandenyj mielių ir 1 pantę šilto pieno ar vandens. Sumaišyt viską gerai ir apdenkus palikt per naktį, kad išrugtų. Tešla turi but labai tiršta. Ant rytojaus išminkyt tiek, kad butų gera tešla ir padarius 2 kepalukus sudėt į galias, gerai ištaukuotas ir miltais išbarstytas, blekes, ir padėt šiltoj vietoj valandai laiko. Kada pakils, įdėt į karštą pečių ir kept 1 valandą (taip, kaip ir baltą duoną).

Kadangi ruginiai miltai labai limpa, tai geriau yra minkant ir dedant kepalukus į blekes, pabarstyt kvietiniais miltais, tada ne taip limpa prie rankų ir blekių.

PATARIMAI ŠEIMININKĖM.

Norint nuimt "kitą" nuo langų (stiklo ar medžio), reikia įkaitint raudonai geležį arba vinį ir perbraukt per "kitą", kuris nuo karščio tuoj suminkštėja.

Rudies plėtmus iš baltų drapanų galima išimt su lemono druska (salts of lemon), tik reikia dabot, kad kudikiai prie jos neprieitų, nes tai nuodai. Reikia ištirpyt tą druską verdančiam vandenyj ir įdėt tas vietas, kurios rūdies suteptos; palaikyt tulą laiką tame vandenyj, patrinant po biskį ir kada rūdis išnyks, išmazgot šviriame vandenyj, kad neliktų tos rugšties ir išdžiovint. Dėt tos druskos reikia pagal daugumą plėtmų, kad nebutų perdaug. Jei išsykio neišeina, reikia atkartot, įdedant daugiau druskos. Galima sušlapinus įtrint į plėtmus druskos, padėt ant saulės, o paskui išmazgot. (Lemono druskos galima gaut aptiekose). J. B. Š.

Liet. Moterų Progr. Susivienijimo Reikalai

CENTRO SEKRETORĖS PRANEŠIMAI L.M.P.S. VII RAJONO 2-ros KONFERENCIJOS PROTOKOLAS.

Naujos kuopos:

70 kp., Racine, Wis., sekr. E. Kaupiu-
tė, 1133 N. Wisconsin St.

71 kp., Benld, Ill.; sekr. Mrs. K. Gu-
zevich, Box 155.

72 kp., Kenosha, Wis., sekr. P. Luko-
šienė, 819 Alberte St.

73 kp., Tamaqua, Pa., sekr. A. Venc-
kunienė, 423 Elizabeth St.

74 kp. Hazleton, Pa., sekr. M. Merke-
vičienė, 316 E. Dia Ave.

75 kp., St. Clair, Pa., sekr. M. Kaunas,
Box 14.

Z. Puišutė,
LMPS. Cent. Sekr.

LMPS. KUOPŲ ATYDŽIAI.

Pagal LMPS. I suvažiavimo tarimą centras turi duoti narėms numerius, kad būtų geresnė tvarka centre ir kuopose. Todėl Pild. Komitetas rado reikalinga tą darbą tuojaus atlikti. Kuopų sekretorės malonėkite kuogreičiausia, ne vėliau kaip iki 15 d. vasario pranešti vardus ir pavardes pilnai užsimokėjusių narių. Taip-pat tų, kurios iki 3 mėn. yra skolingos ir tų, kurios mažiau 6 mėnesių skolingos. Sulyg to surašo bus duodami narėms numeriai ir centre bus užvesta nauja kortų sistema narių mokesčių tvarkymui. Tos, kurios neprišius surašo iki paskirtam laikui, darysime surašą iš dabartinių centro knygų. Todėl, kad neįvyktų nesusipratimų, meldžiame greitai prišiusiti surašą, kad galėtume pirma sulyginti su centro knygomis.

Nėra reikalo sekretorėms laukti kuopos mitingo tą atlikti,—galite tuojaus prišiusiti.

Pašalinės narės, užtėmijusios šį pranešimą, priminkite kuopos sekretorei, nes gal kitos nepatėmyti.

Siųskite surašą šiuo adresu:

Ks. Baltrunytė,

535 N. Marshall St., Philadelphia, Pa.

Konferencija įvyko 8 d. gruodžio, 1918 metų Mc Kees Rocks, Pa., po num 24 Locust St. Konferenciją atidarė organizatorė O. B. Venckuvienė 2:30 valandą po pietų. Į konferenciją prišiusitė delegatės sekančios kuopos: 21 kuopa, Pittsburgh, Pa.—B. Leonaitė ir V. Maišejutė; 32 kp., McKees Rocks, Pa.—O. B. Venckunienė, P. Grigienė ir E. Samuliunienė; 39 kp., Monessen, Pa.—E. J. Stočkienė; 60 kp., N. S. Pittsburgh, Pa.—A. Kairienė; 19 kp. ir 57 kp. neprišiusitė delegačių. Viso delegačių su sprendžiamais balsais dalyvavo 7.

Pirmininke liko išrinkta B. Leonaitė, sekretore V. Maišejutė.

Raportai ir nutarimai:

Pereitos konferencijos protokolas vienbalsiai priimtas. Organizatorės ir protokolų sekretorės raportai priimti vienbalsiai. Finansų raštininkės ir izidininkės raportų nebuvo, nes nebuvo nė įplaukų, nė išlaidų.

Komisijos, surengimui vakarienės raportas priimtas su pataisymu. Nutarta rengti vakarienė su mažu programu, kaip tai: Sulošti kokį veikalėlį ir parengti prakalbas del didesnės agitacijos tarp moterų. Jeigu pasirodytų, kad vakarienė negalima surengti, tai rengti koncertą ir prakalbas. Visas darbas pavesta atlikti rajono komiteiui.

39 kuopa įnešė, kad surengti prakalbų maršrutą taip greit, kaip galima; įnešimas liko vienbalsiai priimtas. Tą patį įnešimą pakartėjo 60 kuopa, bet pasirodžius, kad negalima gauti greitai kalbėtojų, tai liko išrinkta komisija; į komisiją įėjo sekančios narės: O. B. Venckunienė ir B. Leonaitė.

21 kuopa įnešė, kad L. M. P. S. VII Rajonas prisidėtų prie LSS. III Rajono mokyklos; ten mokinama rašyti, skaityti ir rokuoti. Įnešimas priimtas.

Nutarta mokestis, priklausančias rajo-

nui nuo narės po 25c, kad butų sumokėtos iki 31 dienaį sausio 1919 m. į rajono išdą.

Trečia konferencija nutarta laikyti 9 d. vasario, 1919 m., N. S. Pittsburgh, Pa.

Konferencija uždaryta 4.30 v. po pietų.

Pirmininkė B. Leonaitė,

Sekretorė V. Maišejutė.

PROTOKOLAS III-čias

L. M. P. S. II Rajono konferencijos įvykios gruodžio 29 d., 1918, po num. 7 Burleigh St., Cambridge, Mass.

Konferenciją atidarė organizatorė d. M. Michelsonienė II val. ryte. Išrinkta komisija peržiūrėjimui mandatų: J. Misevičienė, J. Sarapienė, G. Pušiniūtė; ženklus prisegti—A. Malinauskiūtė. Delegačių pribuvo iš sekančių kuopų:

2 kp., Worcester, Mass.,—M. K. Sukaskienė, F. Zaleskienė; 13 kp., So. Boston, Mass.,—E. Žvingilienė, Z. Puišiotė, A. Graviskiūtė; 8 kp., Lawrence, Mass.,—E. Vilkaitė, G. Pušiniūtė, K. Kulbiūtė, V. Glemziūtė, E. Malakiūtė; 44 kp. Norwood, Mass.,—J. Misevičienė, F. Germavičienė; 69 kp., West Lynn, Mass.,—K. Gasparavičiūtė, M. Berzelionienė; 49 kp., Brighton, Mass.,—A. Aleikienė, L. Kučkienė, A. Faučienė; 34 kp., Fitchburg, Mass.,—B. Šimkiūtė, O. Samulienė; 55 kp. Haverhill, —E. Redzevičienė, A. Kancevičiūtė; 27 kp. Cambridge, Mass.,—F. Bertulienė, J. Kvietkauskienė, J. Barauskiūtė, A. Malinauskiūtė, K. Yesevičiūtė; 22 kp. Montello, Mass.,—K. Čereškienė, E. Lipskaitė; 52 kp. Stoughton, Mass.,—M. Stulgaitienė, O. Mockienė, A. Laciraitė.

Viso delegačių su sprendžiamais balsais dalyvavo 30 ir rajono komitetas, tai pasidarė 34, kurios atstovavo II kuopų. 61 kp., Lowell, nedalyvavo.

Pirmininke likosi išrinkta J. Sarapienė, pagalbininke E. Malakiūtė, raštininke G. Pušiniūtė, pagalbininke E. Lipskaitė. Užėmus valdybai vietą, buvo perskaitytas praėjusios konferencijos protokolas, kuris vienbalsiai tapo priimtas.

Komisijų rinkimai įnešimų sutvarkymui. omisijon įėjo sekamos draugės: B. Bubliauskienė, M. Michelsonienė, J. Misevičienė.

II Rajono valdybos raportai: Organ. raportas priimtas su apmokėjimu iškaščių \$16.64. Fin. raštininkės raporte paaškėjo, kad II Raj. kuopų turi 12 su 500 narių, pinigų izde turi \$247.07; raportas priimtas su išlaidų \$2.77 apmokėjimu. Sus. raštininkės raportas, kur buvo paaškinta II Rajono viršininkų 1919 m. rinkimai: Org. B. Bubliauskienė 88 bal. už ir 16 prieš; sus. rašt.: O. Kvietkauskienė 53 m., E. Lipskaitė 47 b.; fin. rašt.: O. Samulienė 91 bal., M. Sukaskienė 30 b.; Izdininkė: J. Sarapienė 75 b., L. Biesienė 17 b., E. Malakiūtė 32 b. Išrinktos liekasi sekančios draugės: Org. B. Bubliauskienė; Sus. rašt. O. Kvietkauskienė; fin. rašt. O. Samulienė, izdininkė J. Sarapienė. Raštininkės raportas priimtas su apmokėjimu iškaščių \$3.25.

Izdininkės raportas priimtas su apmokėjimu iškaščių \$3.80.

Įnešimas 44 kuopos Norwood, Mass., kad kuopų metinė mokestis į rajono išdą butų perkeista: vieton paprastos mokesties \$2.00, kad butų mokama po 10c nuo kiekvienos narės. Priimta 18 bal. už; 1 pr.

49 kp. Brighton, Mass. įneša, kad rajonas surengtų teatrą ir pervaziuotų visas rajono kuopas. Busiantis pelnas nuo tų parengimų kad eitų į rajono išdą. Apsvarščius, įnešimas vienbalsiai atmetas.

Įnešta, kad butų surengta paskaitų eilė visame rajone. Nutarta rengti. Už 19 b., prieš 2. Darbas pavesta rajono komitetui.

13 kp., So. Boston, Mass., įnešė, kad rajono konferencija butų laikoma kartą į metus, vieton du kartu, kaip dabar. Nutarta palikti po senovei: už 16 bal. prieš 9.

Nutarta surengti prakalbų maršrutą II Raj., jeigu bus galima gauti kalbėtoją. Darbas pavestas rajono organizatoriui.

Rajono organizatorė M. Michelsonienė pranešė, kad ji negalėjo dalyvauti II L. M. P. S. suvaziavime iš priežasties siaučia-

mos epidemijos. Pranešimas priimtas.

Vienbalsiai nutarta paaukauti iš rajono izdo draugų J. V. Stilsono ir Šukio bylai \$25.00.

Įnešta paaukauti iš rajono izdo "Moterų Balsui" \$50; pataisymas —\$70.00. Už originalį įnešimą 18 balsų, už pataisymą 5 balsai. Tokiu budu nutarta paaukauti \$50.

Vienbalsiai nutarta atspauzdinti II Rajonui laišakai ir blankos su valdybos parašais. Įnešta spauzdinti 500; pataisymas—400. Už originalį įnešimą 19 balsų, už pataisymą 3 balsai.

Vienbalsiai nutarta rengti metinį balių visados S. Bostone, II Rajono naudai.

Nutarta rengti pikniką 1919 m. II Rajono naudai Lawrence, Mass. Darbas pavesta L.M.P.S. 8 kp. narėms.

Drgė J. Sarapienė uždarė pirmą sesiją 2 val. po pietų, paskirdama pusantros valandos pietums.

Pirm. J. Sarapienė,
Rašt. G. Pušiniūtė.

Pirm. d. J. Sarapienė 2-rą sesiją atidarė kaip 3.30. Delegačių vardašaukis: nepribuvo į laiką E. Bertulienė. Pereitos sesijos protokolai priimtas.

Įnešta paskirti dovaną draugei Z. Puišutei už jos pasidarbavimą L. M. P. S. labui. Vienbalsiai nutarta paskirti iš rajono izdo \$25.

E. Bertulienė užsiregistravo 4 val. po pietų.

Prie II Rajono prisidėjo 69 kp. West Lynn, Mass.

Vienbalsiai nutarta išnešt rezolucija, reikalaujanti paliuosuoti politikos prasikaltėlius Amerikoj. Rezoluciją pagamint pavesta org. M. Michelsonienei.

Buvo kalbama apie visuotiną suvažiavimą, kurį šaukia taryba. Išdiskusavus tą klausimą išnešta sekantis nuosprendis: Konferencija nepasitiki jokia taryba ir užgria LSS. ir L.M.P.S. pasielgimą. Nutarta stovėti su kairiuoju sparnu. Už balsavo 10 narių; susilaikė nuo balsavimo 20.

Sekanti konferencija įvyks Brighton,

Mass. Drgė B. Bubliauskienė pasakė trumpą, bet jausmingą prakalbą.

Pirm. d. J. Sarapienė konferenciją uždarė 5.30 val. vakare.

Pirm. J. Sarapienė,
Rašt. G. Pušiniūtė.

SO. BOSTON, MASS.

L.M.P.S. 13 kp. metinis (1918) raportas.

Vasario mėn. buvo surengtas balius II Raj. naudai; pelno liko \$90.00. Taip-pat tą patį mėn. surengta diskusijos.

Bal. mėn. surengta kepurių balius. Geguž. 7 d. susirinkime paskirta iš kuopos izdo \$1.00 (? Red.) LSS. Aps. Fondui. Tame pat susirinkime nutarta paimti literatūros už \$7.00 Mooney klausimu. Rugs. mėn. laikytame susirinkime paskirta iš kuopos izdo \$10.00 ir pasiūsta sykiu su pasveikinimu L.M.P.S. II suvažiavimui. Lapkr. mėn. suloštas veikalas "Karės Nuotakos".

Gruod. mėn. surengtas balius; pelnyta \$50. Gruod. 22 d. laikyta paskaita temoj "Kodel kyla revoliucijos". Prelegentu buvo d. St. Michelsonas. Gruod. mėn. laikytame susirinkime paskirta iš kuopos izdo \$15.00 vedimui dd. J. Stilsono ir J. Šukio bylos.

Taipgi nutarta įsteigti lavinimosi vakarus.

Kuopoj narių randasi 35; pilnai užsimokėjusių—24. Izde pinigų yra apie \$70. "Mot. Balso" išplatinta apie 250 egz.

Išrinkta nauja valdyba 1919 metams:

org. J. Sarapienė, 73 G St., prot. sekr. F. Greiškiūtė, 1632 Columbia Rd., Fin. sekr. S. Žukienė, 39 Swallow St., izd. E. Žvingilienė, 26 Broadway, knygė M. Gruzinskaitė, 380 4th St. Linkiu naujai valdybai energijos dirbti visuomenės labui.

L.M.P.S. 13 kp. susirinkimai buna laikomi kiekvieno mėnesio pirmą utarninką, 376 Broadway.

Lankymės, draugės, į susirinkimus, lavinkimės, skaitykime. Tiktai tokiu budu lavindamosi mes galėsime atsiekti mūsų siekiamo tikslo.

Lankymės, draugės, į susirinkimus, lavinkimės, skaitykime. Tiktai tokiu budu lavindamosi mes galėsime atsiekti mūsų siekiamo tikslo.

Lankymės, draugės, į susirinkimus, lavinkimės, skaitykime. Tiktai tokiu budu lavindamosi mes galėsime atsiekti mūsų siekiamo tikslo.

J. Sarapienė.

SPRINGFIELD, ILL.

LMPS. 16 kuopos raportas už 1918 m.

Malonu pranešti, kad mūsų taip jaunutė kuopelė yra taip daug nuveikus per 1918 m. antrą pusmetį.

Geguž. 9 d. surengė vienas prakalbas d. K. Petrikienei. Rugs. 8 d. surengė prakalbas d. T. J. Kučinskui. Vėliaus susitvėrė vaikų draugijėlė "Ateities Žiedas".

Saus. 1 d. 1919 m. pastatė scenoj veikalą "Kryžius", kuris davė pelno \$219.00. Iš tų pinigų nutarėm nupirkti 5 "Laisvės" šėrus ir paaukaut LSS. Aps. Fondui \$10.00. Pasižadam ir toliau remti progresą, kiek išgalėdamos. Sekr. N. Balnaitė.

LMPS. 16 kp. narės taria širdingą ačiu visiems lošėjams (aktoriams) už taip didelį pasidarbavimą LMPS. 16 kuopai.

L.M.P.S. V RAJONO ATIDŽIAI.

Jau perėjo per balsavimą rinkimas L. M.P.S. V Rajono valdybos 1919 metams. Valdybon liko išrinkta sekancios draugės, gavusios daugiausia balsų: org. K. B. Karosienė, 535 N. Marshall St., Philadelphia, Pa.; prot. rašt. S. Tarvydaitė, 634 Ferry St., Easton, Pa.; fin. rašt. M. Griciunienė, 9 Irvine St., Charlottesville, Va.; izdin. F. Sirutienė, 1516 S. 2nd St., Philadelphia, Pa.

Linkiu nenuilstančios energijos naujai susitvėrusio rajono valdybai.

V Raj. raštininkė S. Tarvydaitė.

RAPORTAS.

Pagal LMPS. P. K-to nutarimo, atsilankiau į Philadelphia peržiūrėti "M. B." administracijos knygas. Nuvykau subatoj, December 7, po pietų, o knygų peržiūrėjimo darbą užbaigiau pamedėlio ryte, December 9. Knygas atradau geroj tvarkoj,—vedama sulig užvesta sistema.

Galutinų sąskaitų suvedimas, reikalingas prie prabino balanso (Trial Balance) ir galutino biznio apskaitliavimo, nebuvo padarytas kaip kad ir prabinis balansas per 16 mėnesių nebuvo daromas. bet kadangi knygos ir prie jų reikalingieji dokumentai buvo tvarkingai užlaikomi, tai buvo galima ganėtinai greitai priėti prie balanso ir galutino biznio apskaitliavimo.

Turto surašas irgi buvo vedamas. Po peržiūrėjimui viso administracijos aplaikyto turto ir bilų išparduoto turto atrasta mažas skirtumas, bet naudai LMPS. pasirodė, kad keletas administratorės privatinų knygelių klaidingai buvo priskaitytos prie Susivienijimo knygu.

Zemiau paduodu "Mot. Balso" finansinį balansą ir sąskaitą dabartinio stovio:

I. Finansinis balansas.

"Mot. Balso" piniginė vertė July 1, 1916, buvo	\$1,635.23
Iplaukė už "M. B." pren., pav. num. ir kompl.	\$1,669.82
Ipl. "M. B." aukų (čia neprisk. aukos II suv.)	285.87
Ipl. už literatūrą—Kudikių Priežiura	91.70
Ipl. " " Moteris ir Jos Ekon. Pad.	46.17
Ipl. " " Mot. Turėtų Užsiimti sav.	31.55
Ipl. " " Šeimyna Seniau, Dabar ir At.	85.61
Ipl. " " svetimos laidos (grynas pel.)	30.57
Moterų Balso skolos	115.43

\$3,991.95

Mot. Bals. administracijos išlaidos	\$208.33
Apgarsinimai (daugiau išmok. negu įplaukė)	19.40
Administratorės alga	232.50
Redaktorės alga	346.00
Už raštus Mot. Bals.	44.17
Už spaudą ir popierą Mot. Balso	1,598.64
Nuostolis ant neperų čekių, etc.	17.47
Buvo ant rankų turto July 1, 1916	539.65
Pinigių randasi izde	225.21
Skolingi Mot. Bals administracijai	760.58

\$3,991.95

II. Dabartinis Stovis.

A. Turtas:

Mot. Balso komplektų randasi už	\$221.00
Ivairių knygų už	555.66
Pinigių ant rankų	225.21
Turi įplaukti nuo skolininkų	760.58

Viso \$1,762.45

B. Skolos:

Mot. Bals. turi apmokėti skolų	115.43
--------------------------------	--------

Moterų Balso dabartinė vertė \$1,647.02

Parduodamasis turtas apskaitliuotas pagal lėšavimo, o ne parduodamąja kaina. Mot. Balso vertė tad padidėjo tik ant \$11.79. Pats laikraštis Mot. Balsas už save šimet toli neapsimokėjo. Jeigu už literatūrą nebutų įplaukę apie \$300 ir kita tiek aukų, tai butume turėję apie \$600 gryno nuostolio ant mūsų organo.

Administracijos knygos randasi geroj tvarkoj ir gali but perduotos naujai administratorėi.

M. M. Račiūtė-Herman, Knygų Peržiur.

Su d. M. M. Račiūtės-Herman raportu sutinku. Turiau tik delei aiškumo pastebėti (nes, galbut, kitos pamiršote) kodel raportas rodo, kad pereitais metais Moterų Balsas pats per save neapsimokėjo ir turėjome iš aukų gyvuoti.

Nuo lapkričio 1917 m. iki balandžio 1918 m. krasa neleido Moterų Balsą siuntinėti antra klesa. Siuntinėjome trečia klesa ir ekspresu. Persiuntimas trečia klesa labai daug lėšavo.

Pradedant 1918 metus Mot. Balsas pradėjo eiti dvigubai padidintas. Todel išlaidos padidėjo dviem-trečdaliais daugiau, negu pirmiau lėšavo.

Dauguma prenumeratų baigėsi pereitą rudenį ir kuomet uždraudė antra klesa siuntinėti, dauguma manė, kad negalės eiti, ir jei juos pasiekė trečia klesa ar kitokių keliu, tai manė, kad neilgai taip galės eiti ir neatnaujino prenumeratos. Naujų prenumeratų niekas nerinko, nes nežinojo, kaip dalykai virs. Vienu žodžiu per 5 mėnesius įplaukų kaip ir nebuvo, o išlaidos (kaip matote) dvigubai padidėjo. Tokiu budu ir izdas išsisėmė.

Dabar Mot. Balsas pradeda vėl atsikelti tvirčiau ant kojų. Mot. Balsas nenusilenkia prieš nieką ir drąsiai tuo-pat keliu žengia, kuriuo ėjo pirmiau. Kurie dar bavotės pirmiau, manau neapleisite dabar, ir 1919 metais parodys Mot. Balsą daug daugiau sutvirtėjusiu.

Moterų Balso administracijos archivą ir turta perdaviau naujai adm. d J. Benes-Šukienei 21 d. spalio, 1918. Izdą—\$225.21, perdaviau gruodžio mėn. 1918.

Ks. Baltrunytė-Karosienė,

Buvusi Mot. Bal. adm.

PAAIŠKINIMAS.

Labai negerai, kad ypata, kuri nežinodama tikrai dalykus, nevisai teisingai informavo "Moterų Balso" redakciją, pranešdama apie žemiau talpinamą incidentą.

"Moterų Balso" N 12 tos ypatos pranešime, kurį redakcija paskelbė, pasakyta, kad per "Moterų Balso" vakarą gryo pelno liko 110 dol. Ištikrųjų gi ne šimtas dešimtis liko, bet 116 dol. Toliaus pasakyta, kad kuopos išdininkė, nelaukdama atskaitų, pasiuntė \$50. Ne išdininkė siuntė, bet nuvežė delegatė, todėl išdininkės nebuvo reikalo barti, nes visi pinigai buvo pas rengimo komisiją.

Neteisingi informavimai duoda progos užsipulti ant "Moterų Balso" redaktorės. "Naujienu" N 303 tula Raisa sako: "bet užtai šitoks "Moterų Balso" redaktorės prasimanymas yra labai negražus". Girdi toks kuopos pasiūlymas prigavęs publiką. Čia redakcija nieko neprasimanė, bet buvo taip informuota. Užsipulti kaltam ant nekaltų nėra reikalo. Tam pačiam Raisos rašte "Naujienu" "vožlyva" redakcija tvirtina, kad nutarta buvę pinigus palikti kuopoj (ne visai, o tik tai tulam laikui). Norėtume žinoti ar Redaktorius buvo susirinkime ir ar girdėjo savo ausimis tą nutarimą.

Komisija.

PRANEŠIMAS VISUOMENEI.

Nuo Chicagos L.M.P.S. 9-tos kuopos surengto vakaro "Moterų Balso" naudai, 29 d. rugsėjo, 1918, liko gryo pelno 116 dol. ir 48c; \$50.00 su pasveikinimu įduota delegatei į L.M.P.S. II suvažiavimą, kad perduotų "Moterų Balsui". Likusi suma delei nesutvarkytų reikalų buvo da laikinai pas rengėjas.

16 d. lapkričio šių metų laikytame susirinkime išdavė atskaitą rengimo komisija ir Strazdienė davė įnešimą, kad likusi pinigų suma būtų palikta kuopoj. Pamatavo tuomi, kad izdas esąs tuščias (o izde buvo suvirš keturiasdešimtis dolerių.—Kom.) ir kad yra svarbesnių reikalų, pavyzdžiui, sa-

ko, kad Roselando 25 kp. buvo surengus vakarą Rusijos revoliucijos naudai, o kuomet pamatė svarbesnį reikalą Laisvės Fondo, tai tą nutarimą permainė. Girdi, da konstitucijas permaino, tai kodel mes savo nutarimo negalim permaintyt. Kitos draugės priešinosi tam sumanymui sakydamos, kad mes tiktai suvadžiosime visuomenę ir tuomi neteksime užsitikėjimo ir gero vardo: rengėme "Moterų Balso" naudai ir skaitlinga publika mūsų sumanymą parėmė, o paskui pinigus pasiliksime kuopoj. Juk kuopa ir beto da rengia du vakaru savo naudai.

Tulos draugės aiškino, kad tiek daug publikos atsilankė ne dėl "Moterų Balso" parėmimo, o tik taip sau į kuopos parengimą; "Moterų Balsas" esąs turtingas, kai bus reikalas vėl ką-nors parengsime, arba jei turėsime atliekamų pinigų, pasiūsime. Įnešimas buvo, kad likusią sumą pinigų pasilikti kuopoj; įnešimas perėjo 12 už, 11 prieš. Gruodžio 21 d., 1918, kuopos susirinkime liko atšauktas tas neapgalvotas nutarimas. Mat draugės pamatė, kad klaidą padarė balsuodamos už tokį įnešimą. Didžiama balsavo už atšaukimą to nutarimo; priešingų nebuvo, tik kelios susilaikė, nebalsavo.

Tuos likusius 66 dol. 48 c. siunčiame tam, kam jie priklauso—"Moterų Balsui". Iššėmus siuntimo lėšas 25c, lieka \$66.23.

Vakaro Rengimo Komisija:

O. S. Vikšrienė,

N. Stilsonienė.

Prierašas.

Pridavus šį pranešimą trečiai komisijos narei P. Kemėžienei, kad pasirašytų, ji atsisakė. Mat, ji buvo priešinga viešai minėti M. Strazdienės, įnešėjos, vardą ir jos išsitarimą apie svarbesnį Laisvės Fondo reikalą, nors susirinkime tas buvo viešai pasakyta.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

M. S. Petrov'ui.—Jūsų eilučių sunaudot negalėsime delei ne nuo mūsų priklausančių priežasčių.

Žem. Sviruokliui.—Jūsų vaizdelį “Viktutė”, sunaudosime. Labai ačiu.

A. V. Bartuliui.—Apysaką “Skaudus našlaičių likimas”, sunaudosime. Širdingai ačiu.

Seiniškiui.—Straipsnis “Žmonių tikėjimas seniau ir dabar” tilps sek. “M. B.” nr.

K. S. Lietuvaitei.—Jūsų raštų pluoštą gavome. Ačiu! Prie progos sunaudosime.

Seiniškiui.—Jūsų straipsnius gavome Ačiu, peržiūrėsime.

E. K-nei.—Jūsų koresp. tilps sekamam “M. B.” num.

T. K. Rodavičienei.—Jūsų 47 kp. raportas tilps sekamam num.

P. Aleknienei, O. Samulenienei.—Iš jūsų kuopų veikimo raštai tilps sekamam “M. B.” num.

A. V. Klimiutei.—I kp. atskaitą negalėjom įdėt del vietos stokos. Tilps vėliau.

H. Žukienei ir M. Š-p-ei.—Jūsų raportai tilps sekamam num. Taip daug raportų prisiųsta, kad jokiū budu negalime sutalpint.

K. Armonui.—Jūsų straipsnį prie progos sunaudosime. Ačiu!

M. V. Martinaitienei.—Jūsų rašinėlį sunaudosime. Ačiu.

SIMPATIJA “MOTERŲ BALSUI”.

Negaliu atsidžiaugti iš dabartinio “Moterų Balso” taktikos bei pakraipos, nes “M. B.” stovi ant tikros tarptautinių socialistų kairiųjų pozicijos, iš ko reikia tikrai gėrėtis mūsų L. M. P. S. organu.

Manau, kad kiekvienas draugas socialistas, ir abelnai visa LSS. išreikš gilią užuojautą ir rems visais galimais budais mūsų draugių vienintėlį žiburį bei veidroді, t. y. “Moterų Balsą”. Nes tai mūsų privalumas ir pareiga remti “M. B.” raštais, pinigais, agituoti už tą moterų šviesos spindulėlį ir užprenumeruoti jį savo motinoms, moterims, seserims ir tt.

Ta viršminėta parama bus reikalinga taip greit, kaip greit “Moterų Balsas” pradės išeiti po du kartu į mėnesį.

Linkiu geriausių pasekmių kaip “M. Balso” redakcijai, taip ir visam centrui, palaikyti tą žiburėlį tarptautinėj dvasioj ant visados. Tikiuosi, kad “Mot. Balsas”, kaip ikišiol, taip ir toliaus blaivys tamsybės miglotą padangę, iš pamato naikins burtus ir daugybę prietarų, kuriuose tukstančiai yra paskendusių mūsų sesučių.

Noriu matyti, kad L. M. P. S. būtų didžiausia lietuvių moterų organizacija, ir kad į ją prigulėtų kiekviena lietuvių darbininkė-proletarė. Nes tai yra priedermė kiekvienos lietuvių moteris ir merginos tapti nare ir didinti L. M. P. S., plėtoti ir tobulinti tą moterų vienintėlę organizaciją, kuri tik viena stoja ir kovoja už moterų reikalus ir remti “Moterų Balsą”, kuris skelbia teisingus proletariato obalsius.

Vieninkimės, nes vienybėje laimėsime savo kovą,—vienybėje yra galybė!

LSS. IV Raj. Narys.

LINKĖJIMAS “MOT. BALSUI”.

Drg. V. Sušienė rašo: “Draugės! Dirbkite ir švieskite mūsų tamsesnės sesutes. Aš veliju, kad “Mot. Balsas” lankytųsi į kožną lietuvišką bakuželę ir teiktų tarptautiško socializmo šviesos spindulėlį. Lai plėtojasi raudonasis kapitalistas pavojus!

NUO ADMINISTRACIJOS.

“M. B.” Administracija nuolat gauna iš kuopų visokius reikalavimus, kurių mes išpildyti negalime. Reikalaujama čarterio, mokesčių knygelė, blankų, konstitucijų ir net naujom kuopom numerių. Šitų visų dalykų “M. B.” Administracija neturi ir negali suteikt. Su tokiais reikalavimais visada reikia kreiptis pas centro Sekretorę: Miss. Z. M. Puishea, Franklin Sq. House, Boston, Mass. Centro sekretorė suteikia kuopom visas informacijas ir reikalingus dalykus.

Kas del LMPS. konstitucijos, tai ji da neatspaudzinta. Ji guli pas konstitucijos komisijos narę d. Hermanienę ir mes nežinome, kada ji bus paduota į spaudą. Tulos

kuopos jau net protestus rašo prieš centro neveiklumą, bet administracija nieko negali gelbėti, nes tai ne mūsų dalykas.

Dabar kas del narių mokesčių. Draugės! Jūs žinote, kad seniai, apie rugpjūčio mėn. perėjo referendumas ir liko nutarta pakelti mokestį iki 20c į mėnesį, už ką narės gauna "M. B." dykai, bet ne visos kuopos dar moka po 15c nuo narės į centrą. Jūs žinote draugės, kad išleidimas "M. Balso" lėšuoja daug ir uždyką negalima duoti jį narėms. Tie 5c viršaus ką narės sumoka, priklauso "Moterų Balsui". Užtai, kurios kuopos dar po senovei mokėjo po 10c nuo narės į centrą, malonėkite išrokuoti kiek penktukų esate skolingos "M. B." nuo perėjimo referendumo ir prisiųskite į "Moterų Balso" administraciją. Jei kuopos negali iškolektuoti iš narių tas mokestis, tai tegul atlygina iš izdo, nes "M. B." pinigai labai reikalingi. Siųsdamos sąnarines mokestis, visada išpirkit čekius izdininkės vardu ir adresu: H. Žilinskiūtė, Rochester, N. Y., ir prisiųskite "M. B." administracijai. Už prenumeratą, už pavienius "M. B." num., už literatūrą ar aukas "M. B." fondui, siųsdami išpirkit čekius "M. Balso" vardu ir prisiųskite "M. B." adm., nes tie pinigai priklauso "Moterų Balsui".

Dabar gauname kaip tik priešingai. Už literatūrą ar pavienius numerius, net ir aukas prisiūnčia čekius izdininkės vardu. Kiek tai bereikalingų susirašinėjimų, siuntinėjimų ir laiko gaišinimo bei išlaidų pasidaro.

Draugės! Susmildamos tēmykite ir prisilaikykite tvarkos, negaišinkite bereikalo administraciją, tuomet viskas bus atlikta į laiką ir jūs pačios busit patenkintos. Dabar, kada tiek visokių klaidų pridaroma, administratorė nespės apsidirbti, ir jūs pačios nebusite patenkintos.

KAS REMIA "MOT. BALSĄ"?

LMPS. 50 kp., Gardner, Mass. prisiuntė "Mot. Balsui" \$5.00. LMPS. 26 kp., Rochester, N. Y., prisiuntė \$11.00, surinktu laimėjimais už rankų darbo pintinaite, ku-

rią paaukavo d. V. Bolienė. LMPS. 42 kp., New Haven, Conn. prisiuntė "M. B." fondui \$55,—surinkta iš sekančių, išlaimėjimui leistų daiktų palei d. S. Sagerpusienės sumanymą: d. S. Sagerpusienė aukavo dėžutę saldinių, d. B. Vaitkevičienė—vyno bonką ir viena narė vyrišką kaklaraištį. Šita kuopa pasižada remti "M. B." ir ant toliau. L. M. P. S. 13 kp. So. Boston, Mass. prisiuntė \$16.00. LMPS. 16 kp., Springfield, Ill.—\$10.00. LMPS. 47 kp. Waukegan, Ill. aukuoja visą pelną savo maskaradinio baltaus—\$35.68. LMPS. 51 kp. Collinsville, Ill. aukuoja pusę savo baltaus pelno—\$13.57, ir LMPS. II Rajonas savo 3-čioj konferencijoj paskyrė "Moterų Balsui" \$50.00. Puikus pavyzdys visiems. LMPS. rajonams, kuopoms ir narėms širdingai ačiu už pinigus.

"M. B." Administracija.

Krasa mums praneša, kad:

Negavo M. Bal. N 1 š. m. sekančios ypatos: J. Jesevičienė, 1028 Lafayette St., Pittston, Pa.; J. Gribienė, 11429 Forest Ave., Chicago, Ill., negavo Mot. Balso platinimui, per ką turėjome nuostolių, nes reikėjo užmokėti už sugražinimą. S. Vaidulienė, 561 — 14th Pl., krasa sako, kad nėra tokio numerio. T. Dundulienė, 2327 S. State St., Chicago, Ill.; A. Kairienė, 2216 E. 14 St., Des Moines, Iowa.

Malonėkite pranešti savo naują adresą, kad galėtume siuntinėti laikraštį.

PITTSBURGIEČIŲ ATYDŽIAI.

LMPS. 21 kp. savo susirinkimus laiko kas pirmą panedėjį kiekvieno mėnesio, 8 val. vakare po num. 2033 Fifth Ave., Pittsburg, Pa.

LMPS. VIRŠININKIŲ ADRESAI:

Pild. Komitetas:
M. Baltuškienė, sekr., 601-603 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
M. Michelsonienė, 251 Broadway, So. Boston, Mass.
K. Petrikienė, 163 So. 9th St., Brooklyn, N. Y.
K. Karosienė, 229 N. 6th St., Philadelphia, Pa.
E. Bekampienė, 455 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Centro Sekr. Z. Puišūtė, Franklin Sq. House, Boston, Mass.
Izdin. E. V. Žilinskiūtė, 12 Pleasant St., Rochester, N. Y.
Z. Puišūtė, LMPS. Centr. Sekr.

II RAJONO VIRŠININKĖS 1919 m.

Org. B. Bubliskienė; sus. sekr. O. Kvietauskienė, 121 Auburn St., Cambridge, Mass.; fin. sekr. O. Samulienė, 75 Cleghorn St., Fitchburg, Mass.; izdininkė J. Sarapienė, 73 G St., So. Boston, Mass.
Siuomi prašau pastebėti antrašus ir siūnciant metines mokestis, arba aukas LMPS. II Raj. reikia išpirkti money orderį izdininkės vardu ir pasiųsti finansų sekretorei viršnurodytu adresu, nes reikia į knygas užrašyti.
B. Bubliskienė.